

PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
CEZARY BANASIŃSKI

DOK-1-421/28/06/ES

Warszawa, dnia 3 października 2006 r.

DECYZJA Nr DOK - 116 /06

I. Na podstawie art. 18 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 w związku z art. 12 ust. 1 i ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. *o ochronie konkurencji i konsumentów* (tekst jednolity: Dz. U. z 2005 r. Nr 244, poz. 2080 ze zm.), Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, po przeprowadzeniu postępowania antymonopolowego wszczętego na wniosek PCC Aktiengesellschaft z siedzibą w Duisburgu (Niemcy) **wydaje zgodę na dokonanie koncentracji**, polegającej na przejęciu przez PCC Aktiengesellschaft z siedzibą w Duisburgu (Niemcy) kontroli nad:

- 1) Zakładami Azotowymi w Tarnowie-Mościcach S.A. z siedzibą w Tarnowie,
- 2) Zakładami Azotowymi Kędzierzyn S.A. z siedzibą w Kędzierzynie-Koźlu,

pod warunkiem:

1. zbycia przez PCC Aktiengesellschaft z siedzibą w Duisburgu (Niemcy) części majątku Zakładów Azotowych w Tarnowie-Mościcach S.A. z siedzibą w Tarnowie, tj. instalacji elektrolizy chloru w Zakładach Azotowych w Tarnowie-Mościcach S.A. z siedzibą w Tarnowie na rzecz niezależnego inwestora, nie pozostającego z PCC Aktiengesellschaft z siedzibą w Duisburgu (Niemcy) w relacji zależności w rozumieniu art. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. *o ochronie konkurencji i konsumentów* (tekst jednolity: Dz. U. z 2005 r. Nr 244, poz. 2080 ze zm.), chyba że z uwagi na niedopuszczenie – w trybie określonym właściwymi przepisami z zakresu ochrony środowiska - do dnia 31 października 2008 r. do dalszej eksploatacji przedmiotowej instalacji elektrolizy chloru w Zakładach Azotowych w Tarnowie-Mościcach S.A. z siedzibą w Tarnowie, instalacja ta nie będzie wykorzystywana do produkcji podchlorynu sodu,
2. zrealizowania wymogu, o którym mowa w punkcie 1, w terminie do dnia 31 października 2008 r.

II. Na podstawie art. 18 ust. 3 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. *o ochronie konkurencji i konsumentów* (tekst jednolity: Dz. U. z 2005 r. Nr 244, poz. 2080 ze zm.), Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów **nakłada** na PCC AG z siedzibą w Duisburgu (Niemcy) obowiązek dostarczenia informacji o sposobie realizacji warunku, o którym mowa w pkt I decyzji, w terminie 30 dni od daty jego wykonania.

UZASADNIENIE

W dniu 4 maja 2006 r. do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (zwanego dalej także „Prezesem Urzędu” lub „organem antymonopolowym”) wpłynęło od spółki PCC Aktiengesellschaft z siedzibą w Duisburgu (Niemcy) (zwanej dalej również „PCC AG”) zgłoszenie zamiaru koncentracji, polegającej na przejęciu przez PCC Aktiengesellschaft kontroli nad Zakładami Azotowymi w Tarnowie-Mościcach S.A. z siedzibą w Tarnowie (zwanymi dalej również „ZA Tarnów”) i Zakładami Azotowymi Kędzierzyn S.A. z siedzibą w Kędzierzynie-Koźlu (zwanymi dalej również „ZA Kędzierzyn”) w drodze nabycia akcji stanowiących 80 % kapitału zakładowego tych spółek.

W związku z tym, iż spełnione zostały niezbędne przesłanki uzasadniające zgłoszenie zamiaru koncentracji, tj.:

- łączny obrót przedsiębiorców uczestniczących w koncentracji w roku obrotowym poprzedzającym rok zgłoszenia przekroczył równowartość 50 mln euro, tj. kwotę określoną w art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. *o ochronie konkurencji i konsumentów* (tekst jednolity: Dz. U. z 2005 r. Nr 244, poz. 2080 ze zm.), zwanej dalej „ustawą antymonopolową”,
- przejęcie przez jednego przedsiębiorcę kontroli nad innymi przedsiębiorcami jest jedną z form koncentracji, określoną w art. 12 ust. 2 pkt 2 ustawy antymonopolowej,
- w przedmiotowej sprawie nie występuje żadna okoliczność z katalogu przesłanek egzoneryacyjnych, wymienionych w art. 13 ustawy antymonopolowej, powodująca odstępianie od konieczności zgłoszenia koncentracji,

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów wszczął postępowanie w przedmiotowej sprawie, o czym powiadomił wnioskodawcę pismem z dnia 19 maja 2006 r., zgodnie z art. 61 § 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. *Kodeks postępowania administracyjnego* (tekst jednolity: Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 z późn. zm.).

W trakcie postępowania organ antymonopolowy ustalił, co następuje.

Opis i przyczyny transakcji

Planowana koncentracja polega na nabyciu przez PCC AG akcji ZA Tarnów i ZA Kędzierzyn stanowiących 80 % kapitału akcyjnego każdej z tych spółek. W rezultacie PCC AG przejmie bezpośrednią kontrolę nad ww. spółkami.

Przedmiotowa koncentracja jest efektem realizacji programów rządowych zawartych w „Strategii dla przemysłu chemicznego w Polsce do roku 2010” z dnia 4 czerwca 2002 roku oraz „Strategii restrukturyzacji i prywatyzacji Sektora Wielkiej Syntezy Chemicznej” z dnia 12 listopada 2003 roku.

W wyniku realizacji ww. programów rządowych Nafta Polska S.A. skupiła w swojej grupie kapitałowej pakiety akcji Zakładów Azotowych w Tarnowie-Mościcach S.A., Zakładów Azotowych Kędzierzyn S.A., Zakładów Chemicznych „Zachem” S.A. i Zakładów Chemicznych „Organika-Sarzyna” S.A. w celu realizacji procesu prywatyzacji tych spółek i zbycia ich akcji inwestorom.

Na mocy przedwstępnej umowy sprzedaży udziałów zawartej w dniu 3 kwietnia 2006 r. pomiędzy Naftą Polską S.A. a PCC AG, strony zamierzają zawrzeć tzw. Przyrzeczoną Umowę Sprzedaży, na mocy której nastąpi przeniesienie na PCC AG akcji ZA Tarnów i ZA Kędzierzyn stanowiących 80 % kapitału akcyjnego każdej z ww. spółek. Powyższe spowoduje przejęcie przez PCC AG pełnej kontroli na tymi spółkami w rozumieniu art. 12 ust. 2 pkt 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Uczestnicy koncentracji

I. PCC Aktiengesellschaft – aktywny uczestnik koncentracji jest spółką o charakterze holdingowym. Przedmiot jej działania koncentruje się w trzech głównych obszarach obejmujących handel i dostawę energii elektrycznej, produkcję i handel wyrobami chemicznymi oraz logistykę.

Handel energią i dostawa energii elektrycznej stanowią kluczowy obszar działalności spółki. W zakresie handlu energią grupa PCC działa w skali międzynarodowej.

Grupa PCC specjalizuje się w produkcji wybranych grup wyrobów chemicznych, a w branży handlu surowcami dostarcza produkty dla przemysłu chemicznego, petrochemicznego i górniczego, a także dla przemysłu papierniczego i produkcji opon. Obok dystrybucji towarów handlowych spółka oferuje również wyroby własne.

W branży handlu paliwami stałymi działalność PCC skupia się na międzynarodowym handlu koksem i węglem.

Jako holding, PCC AG posiada pośrednio i bezpośrednio udziały w ok. 65 spółkach. W Polsce PCC AG posiada następujące spółki zależne:

- PCC Synteza S.A. z siedzibą w Kędzierzynie-Koźlu – producent chemikaliów organicznych, w szczególności bisfenolu A, nonylofenolu, dodecylfenolu i oleju nośnikowego Petrotex,
- PCC Rokita S.A. z siedzibą w Brzegu Dolnym – producent chemikaliów organicznych i nieorganicznych, tworzyw sztucznych, środków powierzchniowo czynnych oraz związków fosforopochodnych,
- PCC Węglpochodne Sp. z o.o. z siedzibą w Kędzierzynie-Koźlu – spółka świadcząca usługi przerobu smoły na pak, naftalinę i olej sadzowy,

- Kosmet Rokita Sp. z o.o. z siedzibą w Brzegu Dolnym – producent środków czystości, płynów hamulcowych i kosmetyków samochodowych,
- Rokita Agro S.A. z siedzibą w Brzegu Dolnym – producent środków ochrony roślin,
- PCC S.A. z siedzibą w Gliwicach – spółka prowadząca działalność w zakresie hurtowej sprzedaży wyrobów chemicznych oraz obrotu energią elektryczną,
- PCC Energy S.A. z siedzibą w Chorzowie – spółka prowadząca działalność w zakresie handlu hurtowego, w szczególności węglem kamiennym, produktami pieców koksowniczych i produktami rafinacji ropy naftowej,
- PCC Rail Szczakowa S.A. z siedzibą w Jaworznie – spółka prowadząca działalność na rynku towarowych przewozów kolejowych,
- PCC Spedkol Sp. z o.o. z siedzibą w Kędzierzynie-Koźlu – spółka prowadząca działalność na rynku towarowych przewozów kolejowych i usług utrzymania ruchu, remontów i czyszczenia taboru kolejowego,
- PCC Rail Coaltran Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie – spółka prowadząca działalność w zakresie przewozów kolejowych,
- PCC Containers Sp. z o.o. z siedzibą w Jaworznie – spółka prowadząca działalność na rynku usług transportowych,
- PCC Cargo S.A. z siedzibą w Chorzowie – spółka prowadząca działalność na rynku usług transportowych,
- Kolchem Rokita Sp. z o.o. z siedzibą w Brzegu Dolnym – spółka prowadząca działalność w zakresie przewozów kolejowych, transportu i wynajmu pozostałych środków transportu lądowego,
- PCC Autochem Sp. z o.o. z siedzibą w Brzegu Dolnym – spółka działająca na rynku transportu drogowego towarów.

II. Zakłady Azotowe w Tarnowie-Mościcach S.A. – pasywny uczestnik koncentracji – to spółka z grupy kapitałowej Nafty Polskiej S.A. Zasadniczy przedmiot działania tej spółki obejmuje wytwarzanie nawozów azotowych, surowców do produkcji tworzyw sztucznych, produkcję tworzyw sztucznych konstrukcyjnych, półwyrobów i wyrobów z tworzyw sztucznych i innych chemikaliów.

Działalność wytwórcza ZA Tarnów zlokalizowana jest w trzech centrach produkcyjnych i obejmuje następujące produkty:

- Centrum Kaprolaktamu – kaprolaktam, butylal, formalina techniczna, 1, 3, 5 trioksan, 1, 3 dioksofan,
- Centrum Tworzyw Sztucznych – tworzywa konstrukcyjne i surowce do ich wytwarzania, w szczególności kopolimery acetalowe, poliamid 6 i tworzywa fluorowe, polimery bazowe w postaci proszków i granulatów, dyspersje wodne, wyroby z tworzyw sztucznych w postaci osłonek poliamidowych, rurek z poliamidu i polietylenu LDPE oraz wyroby z PCW, takie jak profile okienne i drzwiowe, rury drenarskie, rury osłonowe, płyty twarde i spienione oraz mieszanki do produkcji wyrobów wytłaczanych,
- Centrum Nawozów – nawozy azotowe, związki chemiczne na bazie kwasu azotowego i siarkowego, CO₂ dla celów spożywczych i technicznych oraz katalizatory do wybranych syntez nieorganicznych.

Ponadto, ZA Tarnów produkuje szeroką gamę tzw. pozostałych chemikaliów, obejmujących m.in. amoniak ciekły, kwas azotowy, azot ciekły, chlor ciekły, kwas solny, nitrozy, wodorotlenek sodu (ług sodowy) i podchloryn sodu. Wspomniane produkty wykorzystywane są głównie jako surowce do produkcji różnorodnych wyrobów gotowych lub jako elementy uzupełniające pracę instalacji przemysłowych.

ZA Tarnów tworzą grupę kapitałową, w skład której wchodzi następujące spółki:

- Zakład Budowy Aparatury Chemicznej „ZBACH” Sp. z o.o. – producent cystem, pojemników i zbiorników metalowych,
- Tarnowskie Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Usługowe „WIEZAT” Sp. z o.o. - wykonawca specjalistycznych robót budowlanych,
- Zakład Remontów Elektrycznych oraz Instalatorstwo Elektryczne „ELZAT” Sp. z o.o. - spółka świadcząca usługi w zakresie napraw i konserwacji sprzętu elektrycznego, instalacji i napraw silników elektrycznych, prądnic i transformatorów, instalacji pomp, sprężarek i urządzeń dźwigowych,
- Zakład Wykonawstwa Remontów i Inwestycji Sp. z o.o. – spółka świadcząca usługi z zakresu budownictwa ogólnego i inżynierii lądowej,
- Biuro Projektów Zakładów Azotowych „BIPROZAT” – Tarnów Sp. z o.o. - spółka świadcząca usługi w zakresie projektowania budowlanego, urbanistycznego i technologicznego, działalności geodezyjnej, kartograficznej i poligraficznej,
- Jednostka Ratownictwa Chemicznego Sp. z o.o. – spółka prowadząca działalność w zakresie gospodarki ściekami, wywozu i unieszkodliwiania odpadów,
- Przedsiębiorstwo Transportu Kolejowego „KOLTAR” Sp. z o.o. - spółka świadcząca usługi transportowe,
- „OKNOTAR” Sp. z o.o. – producent wyrobów z tworzyw sztucznych dla budownictwa,
- Zakład Pomiarów i Automatyki „AUTOMATYKA” Sp. z o.o. - producent instrumentów i przyrządów pomiarowych, kontrolnych i badawczych oraz nawigacyjnych,
- „PROReM” Sp. z o.o. – spółka prowadząca działalność usługową w zakresie instalowania, napraw, konserwacji maszyn ogólnego przeznaczenia i produkcji wyrobów gumowych.

III. Zakłady Azotowe Kędzierzyn S.A. – pasywny uczestnik koncentracji – to spółka Skarbu Państwa, która prowadzi działalność w branży chemicznej w zakresie produkcji chemikaliów nieorganicznych i organicznych podstawowych, nawozów sztucznych i związków azotowych, oraz klejów i żelatyny. Produkcja poszczególnych wyrobów chemicznych prowadzona jest w następujących Jednostkach Biznesowych:

- Jednostka Biznesowa Oxoplast – wytwarzająca głównie bazowe produkty organiczne, takie jak alkohole oxo (oktanol, 2-etylohexanol, n-butanol, izobutanol), plastyfikatory (ftalany dwuoktylu, dwuizobutyli, dwubutyli), bezwodnik ftalowy i bezwodnik maleinowy;

- Jednostka Biznesowa Nawozy – produkująca amoniak, mocznik techniczny i nawozowy, roztwór saletrzano-mocznikowy (RSM), nawozy saletrzone tzw. *salmagi*.

ZA Kędzierzyn tworzą grupę kapitałową obejmującą następujące spółki:

- Rekom Sp. z o.o. z siedzibą w Kędzierzynie-Koźlu – spółka prowadząca działalność w zakresie remontów kompresorów przemysłowych, diagnostyki maszyn wirowych, obróbki skrawaniem, regeneracji uszczelnień mechanicznych, usług spawalniczych, antykorozyjnych,
- Przedsiębiorstwo Transportowo–Spedycyjne AUTOZAK Sp. z o.o. z siedzibą w Kędzierzynie-Koźlu - spółka prowadząca działalność w zakresie transportu i spedycji ciekłych produktów chemicznych, remontu pojazdów ciężarowych i osobowych, serwisu instalacji elektrycznej,
- ASTER ZAK Sp. z o.o. z siedzibą w Kędzierzynie-Koźlu - spółka świadcząca usługi w zakresie projektowania i wdrażania systemów sterowania procesami przemysłowymi, układów pomiarów emisji i imisji oraz serwisu analizatorów przemysłowych, jak również usługi instalowania i konserwacji sieci komputerowych oraz remontów urządzeń automatyki przemysłowej, sieci i urządzeń elektrycznych,
- ZAK Serwis Sp. z o.o. z siedzibą w Kędzierzynie-Koźlu - spółka działająca na rynku m.in. usług remontowych pomp wirowych, głębinowych, armatury zaporowej, wentylatorów, przekładni, wirówek, suszarek, przenośników taśmowych, urządzeń oczyszczalni ścieków i wymienników ciepła,
- Hotel Centralny Sp. z o.o. z siedzibą w Kędzierzynie-Koźlu - spółka działająca na rynku usług hotelarskich i restauracyjnych,
- Hotel ORW Azoty Sp. z o.o. z siedzibą w Ustce - spółka działająca na rynku usług hotelarskich, restauracyjnych, sanatoryjnych,
- Chemzak Sp. z o.o. z siedzibą w Kędzierzynie-Koźlu - spółka prowadząca działalność produkcyjno-usługowo-handlową w zakresie m.in. środków pomocniczych dla włókiennictwa i innych gałęzi przemysłu, domieszek do betonu, komponentów dla przemysłu farb i lakierów,
- CTL CHEMKOL Sp. z o.o. z siedzibą w Kędzierzynie-Koźlu – spółka świadcząca usługi w zakresie transportu kolejowego i spedycji towarów, remontów taboru i infrastruktury kolejowej, oczyszczania cystern, autocystern i zbiorników specjalnych oraz dzierżawy taboru kolejowego.

Na podstawie zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego organ antymonopolowy zważył, co następuje.

Rynki właściwe, na które koncentracja wywiera wpływ

W myśl art. 4 pkt 8 ustawy antymonopolowej, przez rynek właściwy rozumie się rynek towarów, które ze względu na ich przeznaczenie, cenę oraz właściwości, w tym jakość, są uznawane przez ich nabywców za substytuty oraz są oferowane na obszarze, na którym, ze względu na ich rodzaj i właściwości, istnienie barier dostępu do rynku,

preferencje konsumentów, znaczące różnice cen i koszty transportu, panują zbliżone warunki konkurencji. A zatem rynek ten wyznaczają zasadniczo dwa elementy: towar (*rynek produktowy*) i terytorium (*rynek geograficzny*).

Stosownie do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 3 kwietnia 2002 r. w sprawie zgłoszenia zamiaru koncentracji przedsiębiorców (Dz. U. z 2002 r. Nr 37, poz. 334):

- A) rynkiem właściwym, na który koncentracja wywiera wpływ w układzie **horyzontalnym** (poziomym), jest każdy rynek produktowy, na którym zaangażowani są co najmniej dwaj przedsiębiorcy uczestniczący w koncentracji (rynki wspólne) i gdzie koncentracja prowadzi do uzyskania łącznego udziału w rynku geograficznym w wysokości większej niż 20 %,
- B) rynkiem właściwym, na który koncentracja wywiera wpływ w układzie **wertykalnym** (pionowym), jest każdy rynek, jeżeli równocześnie działa na nim co najmniej jeden przedsiębiorca uczestniczący w koncentracji, jest on równocześnie rynkiem zakupu lub sprzedaży, na którym działa którykolwiek z pozostałych przedsiębiorców uczestniczących w koncentracji i indywidualny lub łączny udział w rynku przedsiębiorców uczestniczących w koncentracji na tych rynkach przekracza 30 %, bez względu na to, czy aktualnie istnieje powiązanie typu dostawca-odbiorca między tymi przedsiębiorcami,
- C) rynkiem właściwym, na który koncentracja wywiera wpływ w układzie **konglomeratowym**, jest każdy rynek, na którym pomiędzy uczestnikami koncentracji nie istnieją żadne powiązania (układy) horyzontalne i wertykalne, ale przynajmniej jeden przedsiębiorca uczestniczący w koncentracji posiada więcej niż 40 % udziału w jakimkolwiek rynku właściwym.

Mając na względzie definicję rynku właściwego oraz ww. kryteria wyznaczania rynków właściwych, na które koncentracja wywiera wpływ, organ antymonopolowy uznał, iż:

Ad. A) W przedmiotowej sprawie występują rynki właściwe, na które koncentracja wywiera wpływ **w układzie horyzontalnym**.

Z ustaleń organu antymonopolowego wynika, że działalność uczestników planowanej koncentracji pokrywa się na następujących rynkach produktowych:

- 1) rynek kwasu solnego,
- 2) rynek wodorotlenku sodu,
- 3) rynek podchlorynu sodu,
- 4) rynek chloru ciekłego,
- 5) rynek usług wynajmu taboru kolejowego,
- 6) rynek towarowych przewozów kolejowych,
- 7) rynek wytwarzania i obrotu energią elektryczną.

Ad. 1)

Kwas solny to 33-35 % wodny roztwór chlorowodoru, który w postaci gazowej powstaje podczas wielu syntez organicznych. Produkcja kwasu solnego to

najprostszy sposób zagospodarowania chlorowodoru, jednakże w dużych zakładach chemicznych o rozbudowanych powiązaniach surowcowo-produktowych kieruje się go do innych procesów, m.in. do produkcji PCW. Innym sposobem zagospodarowania chlorowodoru jest proces elektrolizy HCL pozwalający w znacznym stopniu zamknąć obieg chloru i wodoru. Sposób ten ogranicza ilość kwasu solnego na rynku.

Kwas solny wytwarzany przez ZA Tarnów jest produktem ubocznym, powstającym przy produkcji PTFE (konstrukcyjne tworzywo fluorowe). Natomiast kwas solny wytwarzany przez spółkę zależną PCC AG, tj. PCC Rokita S.A., powstaje jako produkt uboczny w procesach chlorowania produktów organicznych. Pewne ilości kwasu solnego powstają w procesie spalania odpadów zawierających chlor. Obie firmy posiadają również instalację do bezpośredniej syntezy chlorowodoru z pierwiastków (chlor i wodór).

Kwas solny kierowany jest na rynek w różnych ilościach przez wszystkich producentów chloru, w zależności od wewnętrznego zagospodarowania tego produktu. Ilość kwasu solnego oferowana na rynku uzależniona jest bowiem od produkcji produktów wiodących.

Rynkiem właściwym dla kwasu solnego w aspekcie geograficznym jest **rynek krajowy**. Znaczny wpływ kosztów transportu na cenę produktu powoduje, że jego sprzedaż do krajów dalej położonych jest nieopłacalna. Z uwagi na niskie stężenie gotowego produktu (28%-34 %), możliwości sprzedaży ograniczone są kosztami transportu.

Rynkami zbytu dla ZA Tarnów i PCC Rokita S.A. jest przede wszystkim rynek obejmujący terytorium Polski, aczkolwiek pewne ilości kwasu solnego są przedmiotem wywozu i są kierowane na rynki (*tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 1 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji*). Również niewielkie ilości tego produktu są przedmiotem marginalnego importu.

Krajowy rynek kwasu solnego jest oceniany przez producentów jako rynek odbiorcy. Jak już bowiem wspomniano, ilość kwasu solnego kierowana na rynek przez producentów uzależniona jest od wewnętrznego zagospodarowania tego produktu, jak również zależy od produkcji produktów wiodących. Ze względu na to, że kwas solny jest produktem ubocznym wymagającym zagospodarowania, na którym pojawiają się okresowe trudności z zagospodarowaniem, rynek ten jest uważany za rynek odbiorcy. Producenci kwasu solnego określają ten rynek jako stabilny z zapotrzebowaniem utrzymującym się na poziomie ok. 48 tys. ton rocznie.

Jak wynika z ustaleń organu antymonopolowego szacunkowa wielkość krajowego rynku kwasu solnego zbywalnego wyniosła w 2004 r. ok. 50 tys. ton (wartościowo ok. 25 mln PLN), a w 2005 r. ok. 47 tys. ton (wartościowo ok. 24 mln PLN).

Udziały w rynku (w %) poszczególnych producentów w latach 2004 -2005 r. ilustruje poniższa tabela:

Nazwa producenta	2004		2005	
	Tony	PLN	Tony	PLN

ZCh Zachem S.A.	<i>tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 1 załącznika nr 2 do niniejszej decyzji</i>
FCh Dwory S.A.	<i>tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 2 załącznika nr 2 do niniejszej decyzji</i>
PCC Rokita S.A.	<i>tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 2 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji</i>
ZA Tarnów	
Import	

Z analizy danych zawartych w powyższej tabeli wynika, że krajowy rynek kwasu solnego będącego w obrocie handlowym jest zdominowany przez jeden podmiot, a mianowicie przez ZCh Zachem S.A. Wskazać w tym miejscu należy, iż w chwili obecnej ZCh Zachem S.A. i ZA Tarnów należą do jednej grupy kapitałowej, a ich łączny udział w rynku jest (*tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 3 załącznika nr 2 do niniejszej decyzji*) (pod względem tonażu) od łącznego udziału w rynku uczestników niniejszej koncentracji.

PCC AG przejmując kontrolę nad ZA Tarnów wzmocni swoją pozycję na krajowym rynku kwasu solnego, bowiem łączny udział PCC Rokita S.A. i ZA Tarnów na tym rynku oscylował w granicach (*tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 4 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji*). Jednakże pozycja rynkowa, jaką PCC AG uzyska na krajowym rynku kwasu solnego w wyniku planowanej transakcji daleka jest od progu 40 %, z którym ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów wiąże domniemanie posiadania pozycji dominującej.

Biorąc pod uwagę, iż zdolności produkcyjne największego krajowego producenta kwasu solnego, tj. ZCh Zachem S.A., (*tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 4 załącznika nr 2 do niniejszej decyzji*) przewyższają moce produkcyjne pozostające w dyspozycji uczestników planowanej koncentracji stwierdzić należy, iż nie ma podstaw do uznania, iż realizacja planowanej koncentracji będzie skutkować istotnym ograniczeniem konkurencji na tym rynku właściwym.

Ad. 2)

Wodorotlenek sodu należy do podstawowych surowców chemicznych i znajduje zastosowanie w prawie wszystkich gałęziach przemysłu. Stosowany jest jako surowiec (nośnik sodu) w różnego rodzaju syntezach do produkcji jonowych środków powierzchniowo czynnych, w przemyśle farmaceutycznym (m.in. przy produkcji polopiryny, kwasu salicylowego, sulfanilamidów), do otrzymywania aluminium z przerobu boksytów, do otrzymywania szkła wodnego z krzemionki, przy produkcji tłuszczów i mydeł oraz w wielu innych syntezach organicznych i nieorganicznych. Wodorotlenek sodu znajduje również bardzo szerokie zastosowanie jako surowiec pomocniczy w przemyśle celulozowo-papierniczym do bielenia masy celulozowej, w procesach bielenia, barwienia i utrwalania barwnika w przemysłach włókienniczym i wiskozowym, a także przy przeróbce ropy naftowej w procesach rafinacji olejów, procesach petrochemicznych, przy produkcji barwników syntetycznych, przeróbce ciekłych produktów koksowania, w procesach uzdatniania wody dla celów przemysłowych, przy przeróbce ścieków, w przemyśle spożywczym (mleczarnie, browary, masarnie, cukrownie) jako środek myjąco-dezynfekujący.

Wodorotlenek sodu sprzedawany jest pod dwiema postaciami, a mianowicie jako ług sodowy (roztwór) i soda kaustyczna (postać stała).

Rynkiem właściwym geograficznie dla wodorotlenku sodu w postaci roztworu (ługu sodowego) jest **rynek europejski**. Przemawiają za tym czynniki takie jak: zbliżone preferencje odbiorców, relatywnie niskie koszty transportu, brak barier faktycznych i prawnych w obrocie wodorotlenkiem sodu oraz stosunkowo zbliżony poziom cen. Jeśli chodzi o wodorotlenek sodu w postaci sody kaustycznej, z uwagi na dużo większe niż w przypadku ługu sodowego możliwości magazynowania tego produktu, rynek obrotu sodą kaustyczną wykracza poza rynek europejski.

Ceny kontraktowe na wodorotlenek sodu na rynku europejskim ustalane są na bazie notowań prowadzonych przez wyspecjalizowane instytucje (np. Harriman) w oparciu o ceny na głównych rynkach sprzedaży.

Wskazać w tym miejscu należy, iż mniejsi uczestnicy tego rynku sprzedają swoje produkty głównie na rynkach narodowych, z niewielkim eksportem do krajów ościennych. Natomiast więksi producenci i eksporterzy posiadający zorganizowaną logistykę transportu morskiego dostarczają wodorotlenek sodu tankowcami do dalej położonych krajów europejskich.

Wodorotlenek sodu produkowany przez spółką zależną PCC AG, tj. PCC Rokita S.A. i ZA Tarnów stanowi produkt uboczny, powstający podczas produkcji chloru. Ze względu na stosowaną w ZA Tarnów technologię produkcji chloru, powstający w tym procesie wodorotlenek sodowy cechuje się stosunkowo niską jakością i jest w ponad **(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 5 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji)** % sprzedawany na rynku krajowym. Niewielkie ilości **(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 6 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji)** były przedmiotem wywozu poza terytorium Polski. W porównaniu z ZA Tarnów, sprzedaż wodorotlenku sodu PCC Rokita S.A. poza terytorium Polski była **(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 7 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji)**, bowiem w 2004 r. stanowiła ok. **(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 8 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji)** %, a w 2005 r. ok. **(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 9 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji)** % całkowitej sprzedaży tego produktu.

Według statystyk handlu zagranicznego Centrum Analitycznego Administracji Celnej w 2004 r. sprowadzono do Polski ok. **(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 5 załącznika nr 2 do niniejszej decyzji)**. W tym samym okresie eksport wyniósł odpowiednio **(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 6 załącznika nr 2 do niniejszej decyzji)**.

Powyższe informacje wskazują, iż rynek wodorotlenku sodu w aspekcie geograficznym ma wymiar europejski.

Z informacji zawartych w zgłoszeniu wynika, że produkcja i zużycie ługu sodowego w Europie od lat jest na poziomie 9 - 10 mln ton. Na sąsiednich najłatwiej dostępnych rynkach (Czechy, Słowacja, Niemcy) produkcja i zużycie ługu wynosi około 4 mln ton.

Jak wskazała PCC AG łączny udział uczestników koncentracji w europejskim rynku wodorotlenku sodu, szacowanym na ok. 11,7 mln ton, jest nieznaczny, bowiem w 2004 r. wyniósł **(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 10 załącznika nr 1 do**

niniejszej decyzji) %, a w 2005 r. (*tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 11 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji*) %.

Na rynku polskim występuje duża nadprodukcja wodorotlenku sodu. Jedynie ok. 60 % produkcji zużywane jest w kraju. Na krajowym rynku wodorotlenku sodu, oprócz PCC Rokita S.A. i ZA Tarnów działalność prowadzi trzech innych producentów. Udział w rynku uczestników koncentracji i ich pozycję rynkową na tle innych konkurentów ilustruje poniższa tabela:

Nazwa producenta	2004		2005	
	Tony	PLN	Tony	PLN
ANWIL S.A.	<i>(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 7 załącznika nr 2 do niniejszej decyzji)</i>			
ZA Tarnów	<i>(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 12 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji)</i>			
PCC Rokita S.A.	<i>(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 13 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji)</i>			
FCh Dwory S.A.	<i>(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 8 załącznika nr 2 do niniejszej decyzji)</i>			
ZCh Zachem S.A.	<i>(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 9 załącznika nr 2 do niniejszej decyzji)</i>			

Jak wynika z powyższego zestawienia liderem krajowego rynku wodorotlenku sodu pozostaje spółka ANWIL S.A. W wyniku planowanej koncentracji grupa PCC wzmocni swoją pozycję na krajowym rynku wodorotlenku sodu, bowiem łączny udział uczestników transakcji w sprzedaży wodorotlenku sodu na terytorium obejmującym rynek Polski wynosił w latach 2004-2005 ok. (*tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 14 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji*) %. Jednakże z uwagi na istniejącą na tym rynku produktową konkurencję nie ma podstaw do uznania, iż planowana koncentracja spowoduje ograniczenie konkurencji na tym rynku na obszarze obejmującym terytorium Polski.

Równocześnie mając na względzie fakt, iż rynkiem właściwym geograficznie dla wodorotlenku sodu jest rynek europejski, a łączny udział grupy PCC i ZA Tarnów w tym obszarze geograficznym nie przekracza (*tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 15 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji*) %, należało uznać, iż wspomniany rynek produktowy w układzie horyzontalnym nie stanowi rynku właściwego, na który koncentracja wywiera wpływ.

Ad.3)

Podchloryn sodu jest substancją żrącą i silnie utleniającą. W warunkach naturalnych podchloryn sodu jest nietrwałą substancją suchą, rozkładającą się wybuchowo. Bardziej trwały jest w postaci roztworu wodnego, który charakteryzuje się ostrym duszącym zapachem chloru. Podchloryn sodu stosowany jest przede wszystkim w przemyśle chemicznym, papierniczym i włókienniczym jako środek wybielający i dezynfekujący. W przemyśle chemii gospodarczej jako składnik wybielaczy i środków do dezynfekcji (Clorox, ACE i inne) oraz w gospodarce

komunalnej w procesach dezynfekcji (woda pitna, baseny kąpielowe) stosowany jest jako substytut chloru gazowego.

Podchloryn sodu jest stosunkowo tanim produktem, powstaje bowiem głównie jako odpad w wieżach niszczących wyziewy chloru oraz chloru zanieczyszczonego wodorem podczas elektrolizy solanki. Obecnie w Polsce, podobnie jak w Europie, produkuje się znacznie mniej wyrobów chloropochodnych. Możliwości produkcyjne wytwórców tego produktu znacznie przewyższają popyt. Ze względu na wymogi ochrony środowiska, jak również negatywną kampanię przeciwko związkom zawierającym chlor, podchloryn sodu coraz częściej w wielu zastosowaniach zastępowany jest innymi substancjami lub technologiami. Jak wskazała PCC AG odkazanie wody dokonywane jest również za pomocą dwutlenku chloru, ozonu, promieniowania UV. W chemii gospodarczej zamiast preparatów bazujących na podchlorynie sodu stosuje się takie substancje jak chloroioluenosulfonamid lub dichloroizocjanuran sodu lub wodę utlenioną – wybielacze bezchlorkowe oraz preparaty do dezynfekcji. W przemyśle włókienniczym podobnie jak w przemyśle celulozowo-papierniczym, zastosowanie w procesie wybielania znajduje związek bezchlorkowy – nadtlenek wodoru.

W poniższej tabeli przedstawiono kierunki zastosowań podchlorynu sodu produkowanego w PCC Rokita S.A. w latach 2004-2005.

(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 16 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji)

Strukturę zużycia podchlorynu sodu na rynku obejmującym terytorium Polski ilustruje poniższa tabela:

(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 17 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji)

Praktycznie całość podchlorynu sodu w przemyśle chemicznym zużywana jest do preparacji – wstępnego oczyszczania ścieków. Niewielka część stosowana jest w syntezach jako środek utleniający. Jak już wspomniano podchloryn sodu coraz częściej w wielu zastosowaniach zastępowany jest innymi substancjami lub technologiami. Odkazanie wody (gospodarka komunalna) może być dokonane również za pomocą dwutlenku chloru, ozonu, promieniowania UV, chloru ciekłego, pochodnych kwasu izocyjanurowego, podchlorynu wapnia i ultrafiltracji. Chlorowanie wody jest najtańszym i najbardziej popularnym sposobem dezynfekcji. Chlor ciekły stosowany jest w gospodarce komunalnej, a w szczególności w procesach uzdatniania wody, które mogą być prowadzone przy użyciu różnych technologii. Chlor w preparacji wody pitnej zastępowany jest dwutlenkiem chloru. Jest to proces o wzrastającym znaczeniu i udziale w rynku. W ostatnich latach został wprowadzony w dużych stacjach wodociągów, takich jak Warszawa, Wrocław czy Szczecin. Równie konkurencyjną metodą preparacji jest np. ozonowanie, które stosuje się najczęściej w odniesieniu do wody basenowej, a także w przypadku takich obiektów jak delfinaria lub duże akwaria. Ozon stosuje się również do oczyszczania ścieków. W przypadku filtracji i ultrafiltracji występuje duża ilość technologii i metod, z których najważniejsze to filtracja prosta zanieczyszczeń mechanicznych, filtracja na złożach aktywnych usuwających specyficzne zanieczyszczenia (np. na węglu aktywnym) oraz ultrafiltracja. Zamiennikiem podchlorynu sodu w dezynfekcji w takich miejscach jak

szpitale czy publiczne toalety jest chloramina. W chemii gospodarczej zamiast preparatów bazujących na podchlorynie sodu stosuje się takie substancje jak chloroioluenosulfonamid lub dichloroizocjanuran sodu czy też wybielacze bezchlorkowe bazujące na nadtlenuku wodoru. Włókiennictwo, tak jak to uczynił przemysł celulozowo-papierniczy, również może zastosować w procesie wybielania związek bezchlorkowy - nadtlenek wodoru. Decyzja o przejściu na zamiennik podchlorynu jest więc w ocenie PCC AG w większości przypadków związana z kosztem zakupu i znaczne podniesienie cen podchlorynu sodu spowodowałoby wcześniej czy później zastosowanie substytutów.

Rynkiem właściwym w aspekcie geograficznym dla podchlorynu sodu jest **rynek krajowy**. W przypadku podchlorynu sodu import ma charakter marginalny. Jak wskazała PCC AG w 2005 r. do Polski sprowadzono ok. **(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 18 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji)** podchlorynu sodu¹. Niemniej krajowe zapotrzebowanie na ten produkt w zdecydowanej mierze zaspokajane jest przez rodzimych producentów. Na marginalny import mają w dużym stopniu wpływ koszty związane z transportem, ponieważ przewóz podchlorynu sodu musi odbywać się w specjalnie wyposażonych cysternach. Z uwagi na fakt, iż jest to produkt tani, nie opłaca się go przewozić na duże odległości, gdyż wtedy udział kosztów transportu jest bardzo duży. Następnym czynnikiem ograniczającym ekspansję geograficzną sprzedaży podchlorynu jest jego trwałość – maksymalnie 2 tygodnie, a w okresie letnim 7 dni. Jest to bowiem produkt, który łatwo się rozkłada w obecności zanieczyszczeń mechanicznych i chemicznych oraz w wyniku podwyższonej temperatury.

Na podstawie informacji zebranych przez organ antymonopolowy w toku postępowania ustalono, iż produkcja podchlorynu sodu na terytorium Polski w latach 2004-2005 przedstawiała się następująco:

Spółka	2004 r. (tys. ton)	2005 r. (tys. ton)
ZA Tarnów	(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 19 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji)	
PCC Rokita S.A.	(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 20 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji)	
FCh Dwory S.A.	(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 10 załącznika nr 2 do niniejszej decyzji)	
ZCh Zachem S.A.	(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 11 załącznika nr 2 do niniejszej decyzji)	
ANWIL S.A.	(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 12 załącznika nr 2 do niniejszej decyzji)	
Ogółem	51,3	49,5

Wskazać w tym miejscu należy, iż producenci podchlorynu sodu wykorzystują ten produkt również na potrzeby własne w prowadzonych w poszczególnych spółkach procesach produkcyjnych.

¹ Import według kodu taryfy grupowego dla podchlorynów, chlorynów i podbrominów za wyjątkiem podchlorynu wapnia

Jak wynika z informacji uzyskanych od producentów podchlorynu sodu, zużycie wewnętrzne na tzw. potrzeby własne w poszczególnych spółkach było zróżnicowane i kształtowało się na poziomie od 0,7 % do 30 %.

Jak ustalił organ antymonopolowy w latach 2004-2005 ilość podchlorynu sodu skierowanego do obrotu handlowego na terytorium Polski wynosiła od 46 do 42 tys. ton, a sprzedaż tego produktu przedstawiała się następująco:

Producent	2004 r.		2005 r.	
	Tys. ton	Tys. PLN	Tys. ton	Tys. PLN
ZCh ZACHEM S.A.	<i>(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 13 załącznika nr 2 do niniejszej decyzji)</i>			
FCh Dwory S.A.	<i>(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 14 załącznika nr 2 do niniejszej decyzji)</i>			
PCC Rokita S.A.	<i>(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 21 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji)</i>			
ZA Tarnów S.A.	<i>(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 22 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji)</i>			
ANWIL S.A.	<i>(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 15 załącznika nr 2 do niniejszej decyzji)</i>			
Import	<i>(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 23 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji)</i>			
Ogółem	45,5	17 933	43,55	16 906

Źródło: Informacje zebrane przez UOKiK od ww. producentów podchlorynu sodu. Dane o imporcie 2005 r. przekazane przez PCC AG

Szacunkowy udział (w %) uczestników koncentracji i ich konkurentów w krajowym rynku sprzedaży podchlorynu sodu ilustruje poniższa tabela:

Producent	2004 r.		2005 r.	
	Tony	Tys. PLN	Tony	Tys. PLN
ZCh ZACHEM S.A.	<i>(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 16 załącznika nr 2 do niniejszej decyzji)</i>			
FCh Dwory S.A.	<i>(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 17 załącznika nr 2 do niniejszej decyzji)</i>			
PCC Rokita S.A.	<i>(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 24 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji)</i>			
ZA Tarnów S.A.	<i>(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 25 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji)</i>			
ANWIL S.A.	<i>(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 18 załącznika nr 2 do niniejszej decyzji)</i>			

Źródło: Informacje zebrane przez UOKiK od producentów wskazanych w powyższej tabeli

Z informacji zawartych w powyższej tabeli wynika, że w latach 2004-2005 uczestnicy koncentracji posiadali znaczącą pozycję na krajowym rynku sprzedaży podchlorynu sodu. W wyniku przejęcia przez grupę PCC kontroli nad ZA Tarnów, pozycja grupy PCC na krajowym rynku sprzedaży tego produktu ulegnie znacznemu wzmocnieniu. Łączny udział uczestników planowanej koncentracji w tym rynku

produktowym wynosił bowiem (*tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 26 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji*), a zatem znacząco przekraczał próg 20 %.

W ocenie PCC AG wysokie udziały uczestników planowanej koncentracji w krajowym rynku sprzedaży podchlorynu sodu nie odzwierciedlają faktycznej siły rynkowej tych spółek. Argumentując powyższe PCC AG wskazała, że w przypadku podchlorynu sodu mamy do czynienia z produkcją wymuszoną w dużej mierze względami technologicznymi. Jest to produkt wytwarzany ubocznie przy produkcjach głównych i sprzedaż jest formą zagospodarowania odpadów. Ponadto, występujące na rynku problemy z zagospodarowaniem podchlorynu sodu powodują w konsekwencji konieczność sprzedaży tego produktu praktycznie za każdą, nawet najniższą cenę, co daje bardzo dobrą pozycję negocjacyjną dużym odbiorcom przemysłowym. Głównym determinantem w decyzjach zakupu podchlorynu sodu jest cena, bowiem jakość u wszystkich producentów krajowych jest na porównywalnym poziomie.

Jak wskazała PCC AG, rynek podchlorynu sodu jest typowym rynkiem odbiorcy, na którym wytwórcy dysponują znacznie większymi zdolnościami produkcyjnymi niż obecne zapotrzebowanie rynku. Dodatkowo zachowanie rynku wskazuje na tendencje poszukiwania zastępowalnych substancji dla chloropochodnych. Typowymi odbiorcami podchlorynu sodu są duże przedsiębiorstwa przemysłowe zużywające ten produkt do niszczenia tzw. „organiki” w ściekach z instalacji produkcyjnych oraz firmy handlowo-dystrybucyjne, za pośrednictwem których towar trafia do ostatecznych odbiorców. Sprzedaż podchlorynu sodu odbywa się na podstawie umów długoterminowych, bądź zamówień kwartalnych z ustalonymi harmonogramami odbiorców, co gwarantuje ciągłość i systematyczność odbioru. W mniejszym stopniu jest to sprzedaż na tzw. „wywołanie” i dotyczy głównie odbiorców drobnych.

Jak ustalił organ antymonopolowy, moce produkcyjne w zakresie podchlorynu sodu w poszczególnych spółkach i stopień ich wykorzystania w latach 2004-2005 był zróżnicowany, co obrazuje poniższa tabela:

Spółka	2004 r.		2005 r.	
	Moce prod. (Tys. ton)	Stopień wykorzystania	Moce prod. (Tys. ton)	Stopień wykorzystania
ZA Tarnów	<i>(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 27 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji)</i>			
PCC Rokita S.A.	<i>(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 28 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji)</i>			
FCh Dwory S.A.	<i>(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 19 załącznika nr 2 do niniejszej decyzji)</i>			
ZCh Zachem S.A.*	<i>(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 20 załącznika nr 2 do niniejszej decyzji)</i>			
ANWIL S.A.	<i>(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 21 załącznika nr 2 do niniejszej decyzji)</i>			
Ogółem	68,9	-	68,9	-

* (*tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 22 do niniejszej decyzji załącznika nr 2*)

Źródło: Informacje uzyskane przez UOKiK od producentów podchlorynu sodu wskazanych w powyższej tabeli

Z powyższego zestawienia wynika, że w przypadku podchlorynu sodu moce produkcyjne pozostające w dyspozycji poszczególnych spółek w latach 2004-2005 oscylowały w granicach 69 tys. ton rocznie. Wskazać w tym miejscu należy, iż w analizie tej uwzględniona została instalacja FCh Dwory S.A., która w czerwcu 2006 roku została zamknięta. Natomiast nieuwzględniona została nowa instalacja Anwil S.A. (w latach 2004-2005 spółka nie produkowała podchlorynu sodu). Z informacji przekazanych przez spółkę ANWIL S.A. wynika, że spółka ta w ogóle nie produkowała w ww. okresie podchlorynu sodu i nie dysponowała w tym zakresie żadnymi zdolnościami produkcyjnymi. Wynikało to z faktu, iż odzysk chloru w tej spółce prowadzony był metodami, przy których nie był produkowany podchloryn sodu. Powyższa sytuacja uległa istotnej zmianie po wprowadzeniu przez ANWIL S.A. nowej technologii utylizacji chloru resztkowego. W chwili obecnej spółka ta posiada w zakresie podchlorynu sodu moce produkcyjne na poziomie porównywalnym z mocami produkcyjnymi pozostających w latach 2004-2005 w dyspozycji FCh Dwory S.A. Powyższe oznacza, iż wyłączenie w FCh Dwory S.A. z eksploatacji instalacji elektrolizy, a tym samym zaprzestanie produkcji m.in. chloru i podchlorynu sodu, w niewielkim zakresie zmienia sytuację na krajowym rynku podchlorynu sodu w 2006 r. w tym względzie. Należy się bowiem spodziewać, iż dostawy podchlorynu sodu ze spółki ANWIL S.A. uzupełnią lukę powstałą na tym rynku produktowym w związku ze wspomnianym zakończeniem działalności w tym segmencie rynku przez FCh Dwory S.A., co jednakże w ocenie organu antymonopolowego nie wpłynie w istotny sposób na zmianę pozycji rynkowej uczestników planowanej koncentracji. Powyższe wynika z faktu, iż ok. **(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 29 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji)** % krajowych mocy produkcyjnych dla podchlorynu sodu pozostanie w dyspozycji uczestników koncentracji. Jednocześnie ich łączne moce produkcyjne będą **(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 30 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji)** przewyższać moce produkcyjne ANWIL S.A.

W ostatnich pięciu latach nie miały miejsca znaczące wejścia przedsiębiorców na rynek podchlorynu sodu. Z uwagi na ograniczoną chłonność rynku, występowanie barier kosztów logistycznych oraz ograniczoną trwałość produktu takie wejście na rynek w najbliższym czasie uznać należy za mało prawdopodobne. Jakkolwiek nie istnieją żadne bariery techniczne umożliwiające budowę instalacji składającej się w zasadzie ze skrubera, w którym chlor jest absorbowany w cyrkulującym roztworze ługu sodowego, a sama produkcja jest bardzo prosta, to w ocenie PCC AG w praktyce czynnikami uniemożliwiającymi pojawienie się na rynku nowego producenta nie związanego z instalacją elektrolizy, jest konieczność magazynowania i operowania materiałami niebezpiecznymi. Są to zarówno surowce; chlor i ług sodowy, jak również sam produkt gotowy.

Jak wynika z informacji uzyskanych przez organ antymonopolowy w ramach badania rynku podchlorynu sodu, jedynie dwóch z objętych badaniem odbiorców podchlorynu sodu wskazało, iż na rynku krajowym znajduje się podchloryn sodu pochodzący ze Słowacji, produkowany przez Novacke Chemické Zavody oraz z Węgier produkowany przez BorsodChem, a jego cena jest porównywalna z cenami krajowymi. Niemniej wspomniany import uznać można za nieistotny.

Z przeprowadzonego przez organ antymonopolowy badania ankietowego wśród odbiorców podchlorynu sodu wynika, że na przedmiotowym rynku występują substytuty w postaci chloru gazowego i podchlorynu wapnia. Z uwagi na zagrożenia związane z obsługą instalacji dozowania chloru gazowego, nie jest on produktem rozwojowym, w przeciwieństwie do podchlorynu wapnia. Podchloryn wapnia można stosować zamiennie bez żadnych nakładów, jest on znacznie bardziej stężony i trwalszy. Jego cena jest jednakże wyższa niż cena podchlorynu sodu i podchloryn wapnia może być akceptowany przez tych klientów, którzy precyzyjnie kontrolują proces dozowania i zawartość tlenu aktywnego tak w surowcu, jak i w dezynfekowanym środowisku. Oba ww. produkty są dostępne na rynku krajowym. Podchloryn wapnia występuje w formie granulatu (o zawartości chloru ok. 45 %), a chlor w postaci tabletek lub granulatu. Wskazać jednakże w tym miejscu należy, że z przeprowadzonego przez Urząd badania wynika, że mniejsi odbiorcy podchlorynu sodu z reguły zaopatrują się w ten produkt na rynku krajowym. Z uwagi na powszechną dostępność podchlorynu sodu i jego cenę na rynku krajowym nie poszukują oni substytutów tego produktu, jak również nie mają wiedzy o substytutach dostępnych na rynku. Nawet jeżeli takie produkty występują na rynku, to z uwagi na ich cenę, dla zdecydowanej większości ankietowanych odbiorców nie stanowią one rzeczywistej alternatywy. W wielu przypadkach podchloryn sodu, z uwagi na jego przeznaczenie (jako surowiec do produkcji ciekłych preparatów myjących i dezynfekujących z przeznaczeniem dla zakładów przemysłu spożywczego i gastronomii), nie może być zastąpiony innym surowcem. Wiązałoby się to bowiem z koniecznością zmiany formy użytkowej ww. preparatów z płynnej na stałą, do czego odbiorcy tych produktów nie są przygotowani. Wymagałoby to bowiem znaczącej modyfikacji urządzeń służących do aplikowania preparatów myjących i dezynfekujących.

Mając na uwadze wszystkie powyższe informacje, organ antymonopolowy uznał, iż wysoki procentowy łączny udział uczestników planowanej koncentracji w krajowym rynku sprzedaży podchlorynu sodu stanowi podstawę do uznania, iż połączenie działalności PCC i ZA Tarnów na tym rynku produktowym może spowodować istotne ograniczenie konkurencji. Uzasadniając powyższe należy wskazać, że wielkość sprzedaży jest zazwyczaj podstawową przesłanką do obliczenia udziałów rynkowych. Wysokie udziały w rynku zazwyczaj stanowią jedno z podstawowych kryteriów służących do oceny siły rynkowej przedsiębiorców. Niemniej istnieje szereg innych wskaźników, które w zależności od specyfiki produktu lub branży, mogą decydować o rzeczywistej sile rynkowej danego przedsiębiorcy, a wysoki udział w rynku nie zawsze jest wyznacznikiem zagrożeń z punktu widzenia konkurencji. Powyższe nie dotyczy jednakże podchlorynu sodu.

Z istotnym ograniczeniem konkurencji mamy bowiem do czynienia, gdy w wyniku koncentracji przedsiębiorcy uzyskaliby siłę rynkową, umożliwiającą im ograniczanie swobody działania ich konkurentów, poprzez swobodne dyktowanie poziomu cen, określanie ilości wprowadzonych na rynek produktów w sytuacji, gdy ich konkurenci nie mieliby możliwości zaoferowania tańszych produktów lub dodatkowej ich ilości.

Informacje zebrane w toku postępowania wskazują, iż aczkolwiek każdy z producentów podchlorynu sodu dysponuje niewykorzystanymi mocami produkcyjnymi, możliwości dowolnego skierowania na rynek dodatkowej ilości tego produktu są ograniczone faktem, iż jest to produkcja w znaczącej mierze wymuszona względami technologicznymi.

W odniesieniu do pojawiających się na rynku substytutów podchlorynu sodu, wskazać należy, że w ocenie niektórych odbiorców dostępność na rynku innych rozwiązań wydaje się dosyć szeroka. Na rynku pojawiają się substytuty podchlorynu sodu, ale w chwili obecnej nie są jeszcze powszechnie stosowane. Głównym czynnikiem ograniczającym możliwości przestawienia się na te produkty jest oprócz ceny również natura produkowanych w oparciu o podchloryn sodu preparatów (chemia gospodarcza), lub rodzaj będącej w dyspozycji odbiorców instalacji i układów dozujących np. w obiektach wodociągowych. Tego rodzaju zmiana wiąże się z istotnymi nakładami inwestycyjnymi. Zatem potencjalne możliwości w zakresie dostępu do tych produktów, w tym również w postaci nowych technologii wykorzystujących procesy ozonowania wody lub też stosowanie lamp UV, mają raczej marginalne znaczenie i można je pominąć przy analizie skutków planowanej koncentracji na tym rynku właściwym.

Bez znaczenia pozostaje również fakt, iż największy w chwili obecnej konkurent PCC AG i ZA Tarnów, tj. spółka ANWIL S.A., po zmianie technologii utylizacji chloru dysponuje istotnymi możliwościami w zakresie produkcji podchlorynu sodu. Po zamknięciu w czerwcu 2006 r. instalacji w FCh Dwory S.A., znaczącego jak dotychczas producenta podchlorynu sodu i głównego konkurenta PCC Rokita S.A. i ZA Tarnów w tym względzie, jego miejsce zajmie podchloryn sodu pochodzący z ANWIL S.A. Jednakże moce produkcyjne uczestników planowanej koncentracji w zakresie produkcji podchlorynu sodu będą istotne, bowiem będą wynosiły prawie **(tajemnica przedsiębiorstwa - pkt 31 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji)**.

W tej sytuacji połączenie działalności uczestników koncentracji w zakresie podchlorynu sodu, z uwagi na ich dotychczasowy łączny udział w rynku sprzedaży podchlorynu sodu przekraczający poziom **(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 32 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji)** %, posiadane w tym względzie możliwości produkcyjne, brak importu oraz fakt, iż możliwości uruchomienia niewykorzystanych mocy produkcyjnych przez pozostałych producentów podchlorynu sodu, są istotnie ograniczone z uwagi na to, że produkcja podchlorynu sodu w dużej mierze jest wymuszona względami technologicznymi, w ocenie organu antymonopolowego, spowoduje istotne ograniczenie konkurencji na przedmiotowym rynku właściwym. Wejście na rynek podchlorynu sodu przez ANWIL S.A. nie będzie stanowić wystarczającej przeciwwagi dla siły rynkowej PCC AG, uzyskanej przez tę spółkę z połączenia Rokita S.A. i ZA Tarnów.

Powyższe przesądza o tym, że pozycja, jaką PCC AG i ZA Tarnów osiągną w wyniku planowanej koncentracji na krajowym rynku sprzedaży podchlorynu sodu, umożliwi ww. spółkom działanie w sposób niezależny od konkurentów oraz odbiorców. Tym samym są podstawy do uznania, że planowana koncentracja spowoduje istotne ograniczenie konkurencji na tym rynku właściwym.

Ad.4)

Chlor jest surowcem niezbędnym do produkcji zarówno nieorganicznych, jak i organicznych związków, stanowiących punkt wyjścia do produkcji szerokiej gamy produktów. Stosowany jest przede wszystkim do chlorowania związków organicznych (między innymi do produkcji chlorku winylu i rozpuszczalników chloroorganicznych) oraz do bielenia surowców włókienniczych i masy papierniczej, odkażania i odfenolowania wody i ścieków.

Około (*tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 33 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji*) produkcji chloru gazowego jest w PCC Rokita S.A. skraplana i oferowana na rynku. Konieczność sprzedaży jest spowodowana (*tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 34 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji*). Udział sprzedaży chloru w przychodach PCC Rokita S.A. w 2004 r. oscylował w granicach (*tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 35 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji*) %, zaś w 2005 r. (*tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 36 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji*). Z kolei chlor ciekły produkowany przez ZA Tarnów w ubiegłych latach był używany na potrzeby własne do produkcji PCW. Obecnie zaś jest przedmiotem sprzedaży, jednakże udział tego produktu w przychodach ze sprzedaży ZA Tarnów jest (*tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 37 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji*).

Produkcja chloru jest zazwyczaj zlokalizowana w pobliżu bezpośrednich odbiorców. Wynika to z pewnych trudności związanych z magazynowaniem chloru oraz chęcią obniżenia kosztów transportu tego surowca. W przypadku braku innych możliwości chlor może być transportowany z wykorzystaniem transportu kolejowego lub drogowego. Koszty transportu chloru zależą od środka transportu, odległości od odbiorcy, jak również formy umowy, na podstawie której towar ma być sprzedany. Mogą zatem stanowić istotną część ceny tego produktu. Fakt, iż jest to substancja niebezpieczna również w pewnej mierze wpływa na ograniczenie zasięgu sprzedaży od miejsca produkcji. Niemniej wymogi bezpieczeństwa nie stanowią obecnie przeszkody w obrocie międzynarodowym tym produktem. Chlor podlega specjalnym wymogom bezpieczeństwa w transporcie, ale taka sytuacja dotyczy większości substancji chemicznych i nie ogranicza to wymiany handlowej w wymiarze międzynarodowym. Potwierdzają to w szczególności międzynarodowe statystyki importowo-eksportowe, z których wynika, że rocznie ponad 300 tys. ton chloru jest przedmiotem wymiany handlowej na rynku europejskim, w tym w 2004 r. ponad 130 tys. ton, a w 2005 r. ponad 200 tys. ton na rynku regionalnym, obejmującym Polskę, Niemcy, Węgry, Czechy i Słowację, co ilustruje poniższe zestawienie.

Wyszczególnienie	2004 r.	2005 r.
	Tys. ton	Tys. ton
Import do krajów UE (tys. ton)	144,9	173,3
w tym import do Niemiec, Polski, Węgier, Czech i Słowacji	78,2	143,9
Eksport z krajów UE (tys. ton)	171,5	139,7

w tym eksport z Niemiec, Polski, Węgier, Czech i Słowacji	59,0	70,8
---	------	------

Źródło: Dane z Eurochloru (obejmują kraje Unii Europejskiej)

Również polskie statystyki importowo-eksportowe za ostatnie dwa lata i pierwszą połowę 2006 r. potwierdzają fakt, iż nie ma przeszkód w przewozie tego produktu od lub do kontrahentów zagranicznych.

Udział importu w krajowej sprzedaży chloru wyniósł w 2004 r. 8 % (w ujęciu ilościowym) i 7 % (w ujęciu wartościowym). W 2005 r. udział importu w sprzedaży krajowej wyniósł odpowiednio 17 % (pod względem ilościowym) i 14 % (pod względem wartościowym). W 2004 r. eksport stanowił odpowiednio 23 % sprzedaży krajowej (pod względem ilościowym i wartościowym), a w 2005 r. 39 % (pod względem ilościowym) i 37 % (pod względem wartościowym).

Jak wynika z ustaleń organu antymonopolowego w 2004 r. sprowadzono do Polski ok. 5,5 tys. ton o wartości 2,7 mln zł., a w 2005 r. ok. 13,6 tys. ton chloru o wartości 6,6 mln zł. Znaczące ilości chloru były również przedmiotem importu w pierwszej połowie 2006 r. Kierunki importu chloru do Polski w latach 2004-2005 ilustruje poniższa tabela:

Kraj pochodzenia	2004 r.		2005 r.		I połowa 2006 r.	
	Tys. ton	Tys. PLN	Tys. ton	Tys. PLN	Tys. ton	Tys. PLN
Ukraina	5038,2	1871,7	5422,6	2247,1	2085,3	838,7
Czechy	403,7	299,6	8019,9	4318,0	469,1	468,1
Niemcy	9,0	75,4	122,0	79,2	162,0	35,6
Irlandia	1,6	249,0	-	-	-	-
Wlk. Brytania	1,5	199,0	0,002	1,6	-	-
Japonia	0,9	9,7	-	-	-	-
Francja	0,6	27,6	-	-	-	-
Pozostałe	< 0,1	0,3	2,3	20,0	0,7	10,3
Ogółem	5455,5	2732,3	13566,8	6665,9	2717,1	1352,7

Źródło: Informacje opracowane na podstawie danych pochodzących z Ministerstwa Gospodarki

Jak wynika z powyższego zestawienia w 2004 r. w imporcie chloru do Polski dominował chlor pochodzący z Ukrainy (92,3 % ilościowo i 68,5 % wartościowo). Drugim istotnym kierunkiem importu były Czechy (7,4 % ilościowo i 11 % wartościowo) i w mniejszym zakresie Niemcy (0,2 % ilościowo i 2,8 wartościowo). Pozostałe zakupy chloru były dokonywane w Irlandii, Wielkiej Brytanii, Francji Japonii, USA i Chin, ale dotyczyły nieznacznych ilości i miały marginalne znaczenie.

W 2005 r. największe ilości chloru sprowadzono do Polski z Czech (59 % ilościowo i 64,8 % wartościowo) i z Ukrainy (40 % ilościowo i 34 % wartościowo). Import z Niemiec, Wielkiej Brytanii, Austrii, Hiszpanii i Danii miał marginalne znaczenie.

W pierwszej połowie 2006 r. w imporcie chloru ponownie dominowały dostawy z Ukrainy (76,7 % ilościowo i wartościowo). Znaczące ilości zostały sprowadzone z Czech (17,26 % ilościowo i wartościowo). Wzrósł również import z Niemiec (5,96 %

ilościowo i wartościowo). Marginalne ilości chloru sprowadzono z Chin, Hiszpanii i Holandii.

Z analizy danych dotyczących wywozu chloru poza terytorium Polski wynika, że w 2004 r. eksport wyniósł ok. 15,5 tys. ton o wartości 9,2 mln zł., a w 2005 r. ok. 29 tys. ton o wartości 16,1 mln zł. Również w pierwszej połowie 2006 r. odnotowano istotny wywóz tego produktu poza terytorium Polski. Główne kierunki wywozu chloru w latach 2004-2005 i w pierwszej połowie 2006 r. ilustruje poniższa tabela:

Kraj przeznaczenia	2004 r.		2005 r.		I połowa 2006 r.	
	Tys. ton	Tys. PLN	Tys. ton	Tys. PLN	Tys. ton	Tys. PLN
Niemcy	5749,0	3577,3	7139,6	3961,7	4736,5	2643,8
Węgry	3881,5	2308,8	14563,9	7995,6	9121,1	4671,8
Słowacja	3033,5	1682,0	4916,4	2611,4	1944,4	996,6
Czechy	2309,5	1329,6	2488,5	1310,6	2181,7	1284,4
Austria	545,4	307,2	-	-	-	-
Ukraina	1,4	5,8	1,0	7,4	-	-
Norwegia	0,1	0,7	-	-	-	-
Litwa	0,1	19,5	< 0,1	4,7	-	-
Wlk. Brytania	-	-	44,0	267,0	-	-
Pozostałe	< 0,1	0,6	0,1	0,2	-	-
Ogółem	15520,5	9231,5	29153,5	16158,6	17983,6	9596,6

Źródło: Informacje opracowane na podstawie danych pochodzących z Ministerstwa Gospodarki

Analiza informacji zawartych w powyższej tabeli wskazuje, że w latach 2004-2005 i w pierwszej połowie 2006 r. główne kierunki wywozu chloru (ponad 96 % w 2004 r., 98 % w 2005 r. i 100 % w pierwszej połowie 2006 r.) obejmowały takie państwa jak Niemcy, Węgry, Słowację i Czechy. Wywóz do innych państw miał marginalne znaczenie. Część eksportu kierowana była do państw, z których dokonywany był również import, co może świadczyć o tym, iż głównym czynnikiem determinującym handel chlorem nie jest wyłącznie niedobór chloru na miejscu, lecz także atrakcyjność cenowa chloru z uwzględnieniem kosztów transportu.

Bilans handlu zagranicznego wskazuje na wyraźną przewagę eksportu nad importem chloru. W latach 2004-2005 eksport chloru ponad dwukrotnie przewyższał jego import.

Tak duża wymiana handlowa chlorem w wymiarze międzynarodowym, w tym również pomiędzy Polską a państwami z nią sąsiadującymi, wskazuje, że koszty transportu stanowiące istotny element ceny chloru, jak również ograniczenia związane z wymogami w zakresie bezpieczeństwa podczas transportu tzw. „substancji niebezpiecznych”, do których należy chlor, nie stanowią bariery dla wyznaczenia szerszego rynku geograficznego dla tego produktu, niż rynek obejmujący terytorium Polski.

W odniesieniu do cen chloru podkreślić należy, że w przypadku tego produktu nie ma możliwości pozyskania informacji na temat cen producentów/konkurentów. Europejskie ceny chloru są trudne do określenia, co jest wynikiem wyjątkowego charakteru rynku tego surowca. Przy długoterminowych kontraktach praktycznie nie

istnieją notowania rynkowe. Z tego względu niezbędne jest, przy próbach rzetelnego porównania cen, ich przeliczenie do jednej z trzech istotnych baz dostawy, obejmującej:

- cenę towaru opuszczającego producenta (EXW) – PCC Rokita S.A. dysponuje jedynie własnymi danymi,
- cenę eksportowanego towaru na granicy kraju (DAF, FOB) - niezależne ogólnie dostępne źródło w pełni porównywalnych danych (obowiązek INTRASAT i EXTRASTAT) sprowadzone do wspólnej bazy,
- cenę towaru na rynku dostarczonego do klienta (FD) - jest to cena podawana przez działające na rynku serwisy specjalistyczne (ICIS LOR, Harriman, PLATTS). Ponadto jest to informacja uzyskiwana podczas negocjacji handlowych, gdzie potencjalny odbiorca „sugeruje” poziom cenowy, jakie może uzyskać u konkurencji PCC (na rynku).

W przypadku rynkowych notowań chloru trzy poważne serwisy analizujące rynek chloralkaliów notowania chloru podają głównie na bazie towar dostarczony do odbiorcy i dane te prezentują się następująco:

- ICIS LOR – jedyne dostępne notowanie rynkowe dla chloru w Europie Zachodniej dotyczy chloru ciekłego dostarczonego do odbiorcy (domestic). W latach 2004 do 2005 było ono w stałym niezmiennym zakresie 185-205 EUR/MT. W roku 2006, w związku z małą przydatnością rynkową, zaprzestano publikacji tego notowania. Informacje te są jednak zbieżne z informacjami uzyskanymi przez PCC w trakcie rozmów handlowych, gdzie przykładowo cena na rynku niemieckim dla towaru dostarczonego do odbiorcy kształtuje się na poziomie 190 EUR/MT,
- Harriman - nie publikuje notowań rynkowych dla chloru na rynku europejskim. Publikowane są notowania chloru na rynku amerykańskim, gdzie udział chloru transportowanego do odbiorcy jest większy niż w Europie,
- PLATTS - publikuje notowania na bazie towar dostarczony do klienta (FD NWE CP). Jednak przydatność tego notowania do oceny bieżącej sytuacji i pozycji rynkowej jest bardzo ograniczona. Ceny są uśredniane (aktualizowane) w okresie miesięcznym. W roku 2005 notowania wystartowały od wysokiego poziomu powyżej 300 EUR/MT, by pod koniec 2005 r. zejść dynamicznie do 165.00-180.00 EUR/MT. Poziom taki następnie utrzymywał się niezmiennie przez trzy kwartały 2006 roku.

Z uwagi na brak danych w zakresie cen transakcyjnych w poszczególnych państwach stosowanych przez wytwórców chloru poniżej zaprezentowano informacje dotyczące cen chloru w imporcie z uwzględnieniem kosztów transportu do granicy kraju:

Niemcy Import Cl2	2004			2005		
	Tony	Tys. EUR	EUR/MT	Tony	tys. EUR	EUR/MT
Austria	9 127,2	1 450,1	158,9	7 884,4	1 509,1	191,4
Belgia	8 333,8	1 187,6	142,5	7 273,8	1 068,7	146,9
Szwajcaria	4 068,5	800,0	196,6	-	-	-
Czechy	3 888,7	550,7	141,6	2 224,0	343,7	64,6
Francja	17 066,7	2 830,9	165,9	10 582,5	1 802,8	170,4

Włochy	4 240,7	769,2	181,4	339,9	68,3	200,9
Holandia	2 345,3	311,9	133,0	4 023,4	587,3	146,0
Polska	6 487,0	911,6	140,5	7 277,7	1 066,1	146,5
Szwecja	-	-	-	8 650,2	691,9	80,0
Razem	55 557,9	8 812,1	158,6	48 255,9	6 937,8	143,8

Słowacja Import Cl2	2004			2005		
	Tony	Tys. EUR	EUR/MT	Tony	tys. EUR	EUR/MT
Austria	1 478,1	185,7	125,6	2 475,6	386,7	156,2
Bułgaria	2 218,5	242,6	109,4	933,4	124,0	132,8
Czechy	2 294,4	347,5	151,4	472,2	119,1	252,3
Węgry	1 051,8	161,0	153,1	395,9	61,7	155,9
Polska	2 675,8	325,9	121,8	2 982,3	435,2	145,9
Rumunia	678,4	90,9	134,0	-	-	-
Ukraina	9 159,5	770,3	84,1	7 765,7	908,2	116,9
Cypr	630,2	105,8	167,8	783,7	120,9	154,2
Razem	20 186,7	2 229,6	110,4	15 808,8	2 155,8	136,4

Węgry Import Cl2	2004			2005		
	Tony	Tys. EUR	EUR/MT	Tony	tys. EUR	EUR/MT
Austria	2 473,3	326,9	132,2	55,1	9,2	166,8
Bułgaria	6 355,5	793,2	124,8	10 603,4	1 327,2	125,2
Polska	3 215,9	463,2	144,0	14 178,2	1 971,1	139,0
Rumunia	32 384,1	4 012,9	123,9	57 907,7	6 813,8	117,7
Słowenia	881,1	166,9	189,4	160,2	28,0	174,7
Razem	45 309,9	5 763,1	127,2	82 904,6	10 149,3	122,4

Czechy Import Cl2	2004			2005		
	Tony	Tys. EUR	EUR/MT	Tony	tys. EUR	EUR/MT
Niemcy	-	-	-	1 462,6	224,8	153,7
Polska	2 917,4	365,0	125,1	930,3	111,0	119,3
Razem	2 917,4	365,0	125,1	2 392,9	335,8	140,3

Polska Import Cl2	2004			2005		
	Tony	Tys. EUR	EUR/MT	Tony	tys. EUR	EUR/MT
Czechy	403,6	71,8	177,9	8 020,1	1 084,4	135,2
Ukraina	5 038,2	419,2	83,2	5 765,6	588,3	102,0
Razem	5 441,8	491,0	90,2	13 785,7	1 672,7	121,3

Z informacji uzyskanych przez organ antymonopolowy wynika, że ceny chloru w sprzedaży krajowej w latach 2004-2005 przedstawiały się następująco:

(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 38 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji)

(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 23 załącznika nr 2 do niniejszej decyzji)

Z zestawienia cen chloru importowanego do państw sąsiadujących z Polską z krajowymi cenami chloru wynika, że ceny te są porównywalne.

Wskazać w tym miejscu należy, że w przypadku PCC Rokita S.A. i ZA Tarnów ponad **(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 39 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji)** % sprzedaży chloru jest realizowana w oparciu o kontrakty terminowe, w ramach których ceny i ilości dostarczanego chloru są negocjowane kwartalnie. Przy ustalaniu ceny kupujący i sprzedający zawsze kierują się wskazaniem publicznie dostępnych notowań – najczęściej trzymiesięcznych – dostępnych w ICIS bądź PLATT's. Wpływa to na bieżącą sytuację na rynku w układzie popytowo-podażowym. Z uwagi na fakt, iż jest to produkt notowany, rynek jest transparentny zarówno dla kupujących, jak i sprzedających. Tym samym pojedynczy producent nie jest w stanie narzucić ceny chloru, gdyż zawsze istnieją konkurencyjne oferty innych producentów, którzy są w stanie zaoferować chlor pochodzący z zagranicy.

Biorąc pod uwagę powyższe należy stwierdzić, iż w aspekcie geograficznym rynek obrotu chlorem ma zatem wymiar **ryнку regionalnego**, obejmującego swym zasięgiem rynki państw sąsiadujących z Polską, w szczególności Czechy, Słowację, Niemcy, Węgry i Ukrainę. Powyższe stanowisko potwierdza szczegółowa analiza informacji dotyczących kierunków importu i eksportu tego produktu. Uwzględnienie Ukrainy wynika z faktu istotnej obecności producentów z tego obszaru geograficznego na regionalnym rynku chloru, wskazanym powyżej. Kierunki importu i eksportu realizowanego przez przedsiębiorców z Ukrainy za 7 miesięcy 2006 r. obejmują takie państwa jak Rosja (4 tys. ton) i Mołdawia (0,5 tys. ton) dla importu oraz dla eksportu Białoruś (0,14 tys. ton), Polska (5,8 tys. ton), Mołdawia (0,5 tys. ton) i Słowacja (7,4 tys. ton). Nadmienić także należy, że na regionalny charakter rynku obrotu chlorem wskazują również polscy producenci chloru.

Według danych Eurochloru, produkcja chloru w rynku regionalnym, obejmującym Polskę, Niemcy, Węgry, Czechy i Słowację w 2004 r. wyniosła ok. 5090 tys. ton, a w 2005 r. 5193 tys. ton. Łączny udział grupy PCC i ZA Tarnów w produkcji chloru na tak wyznaczonym geograficznie rynku wynosił w 2004 r. **(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 40 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji)** %, a w 2005 r. **(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 41 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji)** %.

Wielkość importu i eksportu chloru w latach 2004-2005 na rynku regionalnym obejmującym Polskę, Niemcy, Węgry, Czechy i Słowację ilustruje poniższe zestawienie:

Kraj	2004 r.				2005 r.			
	Import		Eksport		Import		Eksport	
	Tys. ton	Tys. ecu	Tys. ton	Tys. ecu	Tys. ton	Tys. ecu	Tys. ton	Tys. ecu
Niemcy	55,6	8863	14,9	3284	48,4	7243,9	47,4	12272,5
Polska	3,9	415	9,9	1353	13,9	1698,3	29,1	4031,0
Węgry	30,5	3957	-	-	82,9	10512,0	0,7	113,7
Czechy	1,4	207	50,6	934	2,6	437,1	11,4	1533,5
Słowacja	12,0	1416	0,1	9	15,8	2163,3	0,1	1,4
Ogółem	103,4	14858	75,1	5580	163,6	22054,6	88,7	17952,1

Źródło: Dane Eurostat

Z uwagi na brak danych w zakresie wielkości chloru będącego w obrocie handlowym w ww. państwach, wielkość regionalnego rynku chloru, w odniesieniu do

której organ antymonopolowy określił pozycję rynkową PCC AG i ZA Tarnów, oszacowano na podstawie danych Eurostatu za lata 2004-2005, uwzględniając jedynie wielkość importu chloru do poszczególnych państw oraz wielkość sprzedaży chloru na terytorium obejmującym Polskę, która w 2004 r. wyniosła 59,8 tys. ton, a w 2005 r. 60,6 tys. ton. Wielkość oszacowanego w ten sposób regionalnego rynku chloru w 2004 r. wyniosła 164 tys. ton, a w 2005 r. 224 tys. ton. Udział sprzedaży chloru grupy PCC w tak określonym rynku wyniósł w 2004 r. **(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 42 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji) %**, a w 2005 r. **(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 43 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji) %**. Natomiast udział ZA Tarnów wyniósł w 2004 r. **(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 44 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji) %**, a w 2005 r. **(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 45 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji) %**.

Łączny udział uczestników planowanej koncentracji w regionalnym rynku chloru wynosił zatem w 2004 r. **(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 46 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji) %**, a w 2005 r. spadł do poziomu **(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 47 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji) %**.

Nadmienić w tym miejscu należy, iż wspomniana wyżej wielkość regionalnego rynku chloru winna być w rzeczywistości powiększona o chlor skierowany do obrotu handlowego przez wytwórców krajowych działających w każdym z tych państw.

Jednakże z uwagi na brak danych w tym względzie organ antymonopolowy uznał, iż za właściwe oszacowanie pozycji grupy PCC i ZA Tarnów w przedstawiony powyżej sposób, bowiem nawet przy założeniu, że żaden z producentów chloru działających w Niemczech, na Węgrzech, Słowacji i w Czechach nie sprzedawał wytwarzanego chloru na rynkach narodowych, to udział w rynku uczestników planowanej koncentracji oszacowany powyżej nie był w 2004 r. wyższy niż próg **(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 48 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji) %**, a w 2005 r. **(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 49 załącznika do niniejszej decyzji) %**.

Nadmienić w tym miejscu należy, że w przypadku Polski zdecydowana większość obrotu chlorem ma miejsce w kraju. Taka sytuacja spowodowana jest specyfiką tego rynku produktowego. Największy krajowy producent chloru, tj. spółka ANWIL S.A. **(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 24 załącznika nr 2 do niniejszej decyzji)**. Z kolei spółka ZCh Zachem S.A., będąca trzecim co do wielkości producentem chloru w kraju, jest równocześnie jednym z największych odbiorców chloru będącego w obrocie handlowym, bowiem jej możliwości produkcyjne jedynie częściowo pokrywają zapotrzebowanie. Również PCC Rokita S.A, będąca drugim największym producentem chloru w kraju, ok. **(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 50 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji)** produkcji zużywa na potrzeby własne, a jedynie **(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 51 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji)** produkcji kieruje do sprzedaży.

Z ustaleń organu antymonopolowego wynika, że moce produkcyjne w przypadku chloru w poszczególnych spółkach i stopień ich wykorzystania w latach 2004-2005 był zróżnicowany, co obrazuje poniższa tabela:

Spółka	2004 r.		2005 r.	
	Moce produkcyjne	% wykorzystania	Moce produkcyjne	% wykorzystania

ZA Tarnów S.A.	<i>(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 52 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji)</i>		
PCC Rokita S.A.	<i>(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 53 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji)</i>		
FCh Dwory S.A.	<i>(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 25 załącznika nr 2 do niniejszej decyzji)</i>		
ZCh Zachem S.A.	<i>(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 26 załącznika nr 2 do niniejszej decyzji)</i>		
ANWIL S.A.	<i>(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 27 załącznika nr 2 do niniejszej decyzji)</i>		
Ogółem	405,4		414,5

Wskazać w tym miejscu należy, iż dzięki inwestycjom w PCC Rokita S.A., które zwiększyły ilość sprawnych elektrolizerów, moce produkcyjne w tej spółce w 2006 r. wzrosły do *(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 54 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji)*.

Każda z ww. spółek zużywa chlor na potrzeby własne, jak również potrzeby wewnętrzne spółek zależnych, co ogranicza ilość chloru kierowanego do obrotu handlowego. Z informacji zebranych w toku postępowania wynika, że poziom tzw. zużycia własnego w poszczególnych spółkach jest bardzo zróżnicowany, co obrazuje poniższe zestawienie:

Spółka	Wielkość zużycia chloru na potrzeby własne i spółek z grupy kapitałowej	
	2004 r.	2005 r.
ZCh Zachem S.A.	<i>(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 28 załącznika nr 2 do niniejszej decyzji)</i>	
PCC Rokita S.A.	<i>(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 55 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji)</i>	
ZA Tarnów S.A.	<i>(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 56 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji)</i>	
ANWIL S.A.*	<i>(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 29 załącznika nr 2 do niniejszej decyzji)</i>	
FCh Dwory S.A.	<i>(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 30 załącznika nr 2 do niniejszej decyzji)</i>	

* *(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 31 załącznika nr 2 do niniejszej decyzji)*

Wielkość chloru skierowanego na rynek krajowy do obrotu handlowego w latach 2004-2005 przedstawiała się następująco:

Spółka	Wielkość sprzedaży chloru na rynku krajowym			
	2004 r.		2005 r.	
	Tony	tys. PLN	Tony	tys. PLN
ZCh Zachem S.A.	<i>(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 32 załącznika nr 2 do niniejszej decyzji)</i>			
PCC Rokita S.A.	<i>tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 57 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji</i>			
ZA Tarnów S.A.	<i>tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 58 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji</i>			

ANWIL S.A.	<i>(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 33 załącznika nr 2 do niniejszej decyzji)</i>			
FCh Dwory S.A.	<i>(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 34 załącznika nr 2 do niniejszej decyzji)</i>			
Import	5 500	2 705	12 500	5 898
Ogółem	65 736	38 865	73 670	43 361

Z informacji zawartych w powyższej tabeli wynika, że największe ilości chloru będącego w obrocie handlowym na rynku krajowym w latach 2004-2005, pochodziły z ZA Tarnów, które sprzedały ponad *(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 59 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji)* tego produktu o wartości ok. *(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 60 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji)*, co dało tej spółce udział w rynku odpowiednio na poziomie *(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 61 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji)* % (pod względem ilości i wartości sprzedaży) w 2004 r. i *(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 62 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji)* % (pod względem ilości) oraz *(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 63 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji)* (pod względem wartości) w 2005 r. Drugim istotnym dostawcą chloru była spółka zależna z grupy PCC, tj. PCC Rokita S.A., która sprzedała w 2004 r. ok. *(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 64 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji)* o wartości *(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 65 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji)*, a w 2005 r. ok. *(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 66 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji)* o wartości *(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 67 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji)*. Trzecim istotnym dostawcą chloru była FCh Dwory S.A. ze sprzedażą na poziomie ok. *(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 35 załącznika nr 2 do niniejszej decyzji)* o wartości ok. *(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 36 załącznika nr 2 do niniejszej decyzji)*. W porównaniu ze sprzedażą ww. spółek sprzedaż ANWIL S.A. była *(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 37 załącznika nr 2 do niniejszej decyzji)*, a w przypadku ZCh Zachem S.A. *(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 38 załącznika nr 2 do niniejszej decyzji)*.

W 2004 r. sprowadzono do Polski ok. 5,5 tys. o wartości ok. 2,7 mln zł., a w 2005 r. ok. 13,6 tys. ton chloru o wartości ok. 6,6 mln zł. Udział importu w krajowej sprzedaży chloru w 2004 r. wyniósł ok. 8 % (pod względem ilości) i 7 % (pod względem wartości). W 2005 r. udział importu w krajowej sprzedaży chloru wyniósł odpowiednio 17 % (pod względem ilościowym) i 14 % pod względem wartościowym).

Jak już wyżej wspomniano, każda ww. spółka, oprócz tego, że jest dostawcą chloru, również zużywa ten produkt na własne potrzeby produkcyjne. W szczególnej sytuacji znajduje się pod tym względem spółka ZCh Zachem S.A., która *(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 39 załącznika nr 2 do niniejszej decyzji)*. Jak wynika z ustaleń organu antymonopolowego w 2004 r. spółka ta nabyła ok. *(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 40 załącznika nr 2 do niniejszej decyzji)*, a w 2005 r. ok. *(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 41 załącznika nr 2 do niniejszej decyzji)*, co stanowiło *(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 42 załącznika nr 2 do niniejszej decyzji)* chloru sprzedanego w tych latach na rynku krajowym.

W Europie jak i w Polsce instalacje elektrolizy budowane są w korelacji z możliwościami lokalnego zużycia chloru gazowego w całości. Nie powstają instalacje do produkcji chloru, gdyż jest to nieuzasadnione ekonomicznie. Ze względu na rosnące zapotrzebowanie na PCV, TDI i EPI u producentów tych produktów występują okresowe niedobory chloru, który jest niezbędny do wytworzenia tych produktów. Część producentów brak wewnętrznego bilansu chlorowego zaspokaja importem z krajów sąsiadujących, który w przypadku Polski wyniósł około 5,5 tysięcy ton w 2004 r. i 12,5 tys. ton w 2005 r. Największymi krajowymi odbiorcami chloru dla uczestników koncentracji są **(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 68 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji)**. Spółki te są jednocześnie producentami chloru.

Całkowite zdolności produkcyjne chloru w Polsce zwiększyły się pod koniec 2004 roku po oddaniu do eksploatacji przez Anwil nowoczesnej instalacji elektrolizy w technologii membranowej. Zdolności produkcyjne wynoszą obecnie 441 tysięcy ton chloru gazowego rocznie. PCC Rokita SA posiada **(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 69 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji)** w krajowych zdolnościach produkcyjnych, a udział ZA Tarnów to około **(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 70 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji)**.

Sprzedaż chloru ciekłego jest z reguły rezultatem braku lokalnego zużycia chloru gazowego powstałego z powodu zamykania nierentownych instalacji (np. TRI oraz kwas chlorooctowy w PCC Rokita SA), okresowych problemów na instalacjach produkcyjnych lub rynkach końcowych u lokalnych konsumentów chloru oraz braku korelacji w czasie produkcji do zużycia związanym z realizacją procesów inwestycyjnych. Tymczasem rozbudowa instalacji PCW nie jest zakończona i według informacji uzyskanych przez PCC AG w Anwil S.A. potrwa jeszcze kilka lat. W tym czasie spółka będzie miała nadwyżki chloru rzędu 20-30 tysięcy ton rocznie, które zamierza sprzedawać głównie w kraju (do ZCh Zachem S.A. w Bydgoszczy).

W przypadku PCC Rokita S.A. tylko około **(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 71 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji)** produkcji chloru gazowego jest skraplana i oferowana na rynku. Konieczność sprzedaży jest spowodowana brakiem zbilansowania lokalnego zużycia chloru. Z kolei chlor ciekły produkowany przez ZA Tarnów był używany na potrzeby własne do produkcji PCW, obecnie zaś jest przedmiotem sprzedaży, jednakże udział tego produktu w przychodach ze sprzedaży ZA Tarnów jest **(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 72 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji)**.

W ocenie organu antymonopolowego nie ma zatem podstaw do uznania, iż połączenie działalności PCC AG i ZA Tarnów na rynku chloru przełoży się negatywnie na strukturę regionalnego rynku chloru. Nie ma podstaw do uznania, że w wyniku planowanej koncentracji nastąpi istotne ograniczenie konkurencji na tym rynku produktowym na tak wyznaczonym rynku w aspekcie geograficznym.

Ad. 5)

Z informacji zawartych w zgłoszeniu wynika, że ZA Tarnów poprzez swoją spółkę zależną, tj. Przedsiębiorstwo Transportu Kolejowego „Koltar” Sp. z o.o. świadczy usługi wynajmu pojazdów kolejowych.

Grupa PCC jest obecna na rynku usług wynajmu taboru kolejowego poprzez następujące spółki zależne:

- PCC Rail Szczakowa S.A.,
- Przedsiębiorstwo Transportowo-Spedycyjne „Kolchem-Rokita” Sp. z o.o.,
- PCC Coltran Sp. z o.o., która posiada licencję m.in. na udostępnianie pojazdów trakcyjnych.

Zatem rynek usług wynajmu taboru kolejowego stanowi tzw. rynek wspólny dla uczestników planowanej koncentracji. Pojęcie taboru kolejowego obejmuje lokomotywy (w tym spalinowe i elektryczne), wagony towarowe, wagony osobowe oraz inny pomocniczy tabor specjalistyczny (do naprawy torów, wkolejania pociągów, drezyny, etc.). Żadna ze spółek z grupy PCC i ZA Tarnów nie posiada taboru służącego do przewozów pasażerskich. Każda ze spółek posiada kilka sztuk pomocniczego taboru kolejowego, niezbędnego do obsługi zakładowych bocznic kolejowych bądź lokalnych linii kolejowych. Jest to jednak tabor wykorzystywany właściwie wyłącznie na własne potrzeby. Z powyższych względów relewantnymi grupami taborowymi są **wagony kolejowe oraz lokomotywy**.

Rynkiem właściwym geograficznie dla usług wynajmu taboru kolejowego jest rynek **europejski**. Za takim określeniem rynku w aspekcie terytorialnym przemawia w szczególności fakt, iż jedyną barierą ograniczającą możliwość korzystania z taboru kolejowego poza granicami Polski jest bariera techniczna. Zasady obowiązujące w tym zakresie są precyzyjne i praktycznie jednakowe we wszystkich państwach europejskich. Tabor kolejowy, zarówno lokomotywy, jak i wagony, eksploatowane w poszczególnych krajach są dopuszczone do ruchu przez regulatorów tych rynków (w Polsce Urząd Transportu Kolejowego), natomiast tabor dopuszczony do komunikacji międzynarodowej musi dodatkowo spełniać wymogi umowy udostępniania wagonów w transporcie międzynarodowym (tzw. RIV-2000), obecnie zastępowanej przez umowę o warunkach udostępniania taboru w ruchu międzynarodowym (tzw. umowa AVV), która weszła w życie z dniem 1 lipca 2006 r. Do końca bieżącego roku istnieje okres przejściowy związany z tym, że jeszcze funkcjonują niektóre postanowienia RIV-2000 wobec braku pełnych rozwiązań w nowej umowie AVV, ale z początkiem 2007 r. na obowiązywać wyłącznie nowe porozumienie. Dodatkowo, dla taboru poruszającego się w tzw. korytarzach interoperacyjnych istnieje konieczność spełnienia wymogów Technicznej Specyfikacji Interoperacyjności. Procedury dopuszczeniowe szczegółowo określają zakres niezbędnych badań i informacji, jakie muszą być dostarczone regulatorowi w celu wydania świadectwa typu, dopuszczenia taboru do tzw. jazdy nadzorowanej i do ruchu po ogólnie dostępnej infrastrukturze kolejowej. Tabor spełniający ww. wymagania może być wynajmowany w sposób dowolny za wyjątkiem lokomotyw. Lokomotywy mogą być wprowadzane do takiego obrotu przez firmy posiadające tzw. licencje na udostępnianie pojazdów trakcyjnych, wymagane oprócz wspomnianych wyżej dokumentów dopuszczeniowych do ruchu, świadectwa sprawności technicznej i tzw. DTSU – zbioru zasad/systemu utrzymania lokomotyw w ruchu.

Jak wynika ze zgłoszenia w latach 2004-2005 tabor kolejowy pozostający w dyspozycji spółek z grupy PCC i ZA Tarnów przedstawiał się następująco:

(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 73 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji)

Z powyższego zestawienia wynika, że udział grupy PCC i ZA Tarnów w rynku lokomotyw (w kraju) nie przekracza (**tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 74 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji**) %, a w rynku wagonów kolejowych (**tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 75 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji**) %. Stąd też udział w rynku europejskim nie przekracza (**tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 76 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji**) %.

Udział w rynku wynajmu taboru kolejowego spółek z grupy PCC i spółki zależnej ZA Tarnów jest trudny do oszacowania ze względu na brak precyzyjnych danych w zakresie ilości taboru kolejowego wykorzystywanego na potrzeby własne ww. grup kapitałowych. Zarówno spółka Koltar jak i PCC Rail Szczakowa ocenia swoje udziały w rynku (**tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 77 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji**), przy uwzględnieniu ilości posiadanego taboru kolejowego w stosunku ilości tego taboru dostępnego w Polsce. Również pozycja spółki ZA Tarnów w tym względzie nie jest znacząca.

Jak wskazali uczestnicy planowanej transakcji ich łączny udział w krajowym rynku usług wynajmu taboru kolejowego nie przekracza progu (**tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 78 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji**) %. Według szacunków tabor kolejowy pozostający w dyspozycji PKP wynosił w 2005 r. 85.711 sztuk, tabor drugiego głównego uczestnika tego rynku, tj. DEC (obecnie w grupie GATX) wynosił ok. 4500 sztuk. Udział w rynku uczestników koncentracji wyniósł w 2005 r. ok. (**tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 79 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji**) i był zbliżony do 2004 r.

Z powyższych względów należało uznać, iż również ich udział w europejskim rynku tych usług nie może być wyższy. Powiększenie taboru kolejowego o ilość, która powodowałaby zauważalny udział w rynku wynajmu taboru kolejowego wiąże się z nakładami finansowymi, jakich Spółki i inni uczestnicy rynku nie są w stanie ponieść. Bariera w postaci ogromnych nakładów finansowych powoduje, że krajowy rynek taboru kolejowego jest zdominowany przez PKP. Grupa PKP posiada 86% ogółu lokomotyw i 82% wagonów towarowych.

Z uwagi na powyższe, planowana koncentracja będzie miała marginalny wpływ na rynek wynajmu taboru kolejowego, zarówno na terytorium obejmującym Polskę, jak i na rynku europejskim. Bez względu bowiem na terytorialny zasięg tego rynku, łączny udział grupy PCC i ZA Tarnów nie przekracza progu (**tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 80 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji**) %, zatem rynek wynajmu taboru kolejowego nie stanowi rynku właściwego, na który koncentracja wywierałaby wpływ w układzie horyzontalnym.

Ad. 6)

Z informacji zawartych w zgłoszeniu wynika, że działalność niektórych spółek zależnych działających w ramach grupy PCC i ZA Tarnów pokrywa się na rynku towarowych przewozów kolejowych.

W aspekcie produktowym rynek towarowych przewozów kolejowych należy wyodrębnić od rynku przewozu towarów innymi rodzajami transportu, w szczególności transportu samochodowego. Wskazać w tym miejscu należy, że w Polsce przewóz towarów jest prowadzony głównie w drodze transportu samochodowego i kolejowego, które razem realizują około 94% tonażu całości przewozów ładunków. Zgodnie z danymi publikowanymi przez Główny Urząd Statystyczny, łączny udział obu środków transportu w rynku przewozów ładunków w Polsce pozostaje prawie niezmienny, a w ostatnich latach wahania udziałów w rynku każdego z rodzajów transportu wynosiły średnio 3%.

Charakteryzując transport kolejowy w Polsce należy wskazać na znacznie większy udział w transporcie towarów ogółem, w porównaniu do pozostałych krajów Unii Europejskiej, który jest spowodowany specyfiką polskiej gospodarki. Odbiorcami tego typu usług są w znacznej mierze przedsiębiorstwa przemysłu hutniczego, wydobywczego, budowlanego oraz duże zakłady chemiczne i nawozowe, a także przemysł petrochemiczny. Należy również podkreślić, iż transport samochodowy wyspecjalizował się w przewozie na krótkich odległościach innego rodzaju ładunków, niż transport kolejowy. Samochodami przewozi się w większości produkty codziennego użytku, produkty przemysłowe przetworzone, produkty spożywcze, podczas gdy transport kolejowy wykorzystywany jest w przeważającym stopniu do przewozu surowców o charakterze masowym. Kontrahenci na przewóz towarów koleją to przede wszystkim duże zakłady przemysłowe różnych branż. Zazwyczaj organizują one dostawy towarów z wykorzystaniem transportu szlakiem kolejowym prosto od dostawcy surowca do bram własnego zakładu, bądź odpowiednich bocznic kolejowych, posiadając przy tym odpowiednią infrastrukturę techniczną do obsługi załadunku, bądź wyładunku dużej ilości towarów wprost z wagonów kolejowych.

Dla wyboru transportu kolejowego zamiast transportu samochodowego nie bez znaczenia pozostają również kwestie związane ze stanem infrastruktury polskich dróg szybkiego ruchu. Niemożliwe jest równie sprawne, jak w przypadku transportu kolejowego, świadczenie usług przewozu towarów masowych, w tym szczególnie surowców wykorzystywanych do produkcji na skalę przemysłową, transportem samochodowym. Trudno także wyobrazić sobie zorganizowanie takiego masowego transportu pod względem logistycznym, ponieważ wymagałoby to zaangażowania znaczącej ilości pojazdów samochodowych, które musiałyby zapewnić regularną dostawę tysięcy ton towarów masowych, pochodzących np. z branży wydobywczej, bądź chemicznej.

O braku substytutowości przewozu towarów transportem samochodowym i kolejowym świadczy także fakt, iż ten ostatni charakteryzuje się również nieporównywalnie trudniejszymi do pokonania, niż w przypadku transportu samochodowego barierami wejścia na rynek, przede wszystkim z uwagi na:

- koszty zakupu odpowiedniego taboru;
- koszty dostępu do infrastruktury,
- konieczność uzyskania licencji na przewóz rzeczy koleją.

Należy przy tym podkreślić, iż w Polsce istnieje silnie rozwinięta sieć trakcji kolejowej i w związku tym w/w poszczególne rodzaje transportu nie mogą stanowić substytutu dla transportu kolejowego.

Z uwagi na powyższe argumenty, w przedmiotowej sprawie rynkiem właściwym pod względem produktowym jest rynek kolejowych przewozów towarowych. Innych rodzajów transportu, w tym transportu samochodowego, transportu rurociągowego, żeglugi śródlądowej, żeglugi morskiej oraz transportu lotniczego - ze względu na specyfikę transportu kolejowego – nie można bowiem uznać za jego pełne substytuty.

Określając geograficzny wymiar tego rynku należy stwierdzić, że ma on wymiar **krajowy**. Uzasadniając powyższe należy wskazać, iż z dniem akcesji Polski do Unii Europejskiej nie nastąpiła pełna liberalizacja rynku transportu kolejowego, a wejście na polski rynek transportu kolejowego uzależnione jest od przyznania przez Prezesa Urzędu Transportu Kolejowego licencji. Zgodnie z art. 43 ust. 3 ustawy z dnia 29 marca 2003 r. *o transporcie kolejowym* (Dz. U. Nr 86, poz. 789 z późn. zm.), potwierdzeniem zdolności przedsiębiorcy do wykonywania funkcji przewoźnika kolejowego są również licencje wydane przez właściwe władze innych państw członkowskich Unii Europejskiej. Pomimo jednak istnienia tego przepisu prawa polskiego, konkurencja na rynku przewozów towarowych koleją nie uległa znaczącemu wzmocnieniu. Stało się to głównie z uwagi na fakt, iż w zakresie transportu kolejowego Polska uzyskała okres przejściowy do 31 grudnia 2006 r., w odniesieniu do dyrektywy 91/440 zmienionej dyrektywą 2001/12, określających zasady dostępu dla licencjonowanych przedsiębiorstw kolejowych do sieci Transeuropejskich Kolejowych Sieci Towarowych RERFN (Trans-european Rail Freight Network) na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz odnośnie zobowiązania do udostępnienia rocznej ogólnej zdolności przepustowej licencjonowanym przedsiębiorstwom kolejowym w wysokości 20%. Jednocześnie Polska zobowiązała się do przyznania międzynarodowym przedsiębiorstwom kolejowym i przedsiębiorcom wykonującym przewozy kombinowane, nieograniczonego dostępu do polskiej sieci kolejowej w celach wykonywania przewozów międzynarodowych i tranzytu.

Reasumując, obszar Polski jest zatem obszarem, na którym panują stosunkowo zliberalizowane warunki konkurencji w zakresie kolejowych przewozów towarowych.

Do niedawna jedynym podmiotem świadczącym tego rodzaju usługi była spółka PKP Cargo, należąca do grupy kapitałowej PKP, zajmującej się w sposób kompleksowy transportem kolejowym, usługami około przewozowymi oraz zarządzaniem infrastrukturą kolejową (poprzez Polskie Linie Kolejowe PKP S.A.). Z powyższych względów, pomimo stworzenia w chwili obecnej podstaw prawnych do zaistnienia konkurencji, PKP Cargo nadal posiada znaczącą przewagę ekonomiczną, logistyczną, organizacyjną oraz techniczną nad innymi przedsiębiorcami świadczącymi kolejowe usługi przewozu towarów. Oprócz PKP Cargo na rynku usług transportu kolejowego funkcjonują inni przewoźnicy, m.in. *Górnośląskie Koleje Górnicze i Piaskowe* skupiające przedsiębiorstwa kolejowe lub przedsiębiorstwa zintegrowane z kopalniami piasku, operujące na terenie Górnego Śląska. Wszystkie te podmioty prowadzą działalność głównie na powiązanej ze sobą sieci własnych częściowo zelektryfikowanych linii i bocznic przemysłowych. Są to przewoźnicy, głównie węgla kamiennego i innych ładunków masowych pomiędzy zakładami

górnictwem, energetycznymi i przemysłowymi na obszarze Górnego Śląska. Duże co do ilości przewozy nie są jednoznaczne z dużą pracą przewozową, ponieważ znacząca ich część odbywa się na krótkich relacjach bocznicowych. Do grupy tej, należą obecnie: „Przedsiębiorstwo Transportu Kolejowego i Gospodarki Kamieniem” Sp. z o.o. z siedzibą w Zabrze, PCC „Rail Szczakowa” S.A. z siedzibą w Jaworznie (prowadząca działalność kolejową w ramach administracyjnie wydzielonego w spółce „Zakładu Transportu Kolejowego”; „Kopalnia Piasku KOTLARNIA” S.A. z siedzibą w Kotlarni (prowadząca działalność przewozową w ramach administracyjnie wydzielonej części kopalni piasku), „Kopalnia Piasku KUŹNICA WAREŻYŃSKA” S.A. z siedzibą w Dąbrowie Górniczej (obecnie wchodząca w skład grupy PTKiGK Zabrze, prowadząca działalność przewozową w ramach administracyjnie wydzielonego „Zakładu Transportu Kolejowego” kopalni piasku), „Nadwiślański Zakład Górniczego Transportu Kolejowego” Sp. z o.o. z siedzibą w Bieruniu (obecnie wchodzi w skład grupy PTKiGK Rybnik), „CHEM TRANS LOGISTIC HOLDING POLSKA” S.A. z siedzibą w Warszawie (grupa kapitałowa kilkunastu spółek, spedycyjno – logistycznych, taborowych i jednej wywodzącej się z „górnos Śląskich kolei piaskowych” (Maczki Bór)) oraz „DYREKCJA EKSPLOATACJI CYSTERN” Sp. z o.o. w Warszawie (największy w Polsce operator wagonów cystern i jeden z największych w Europie wynajemców takich wagonów dla innych operatorów i przewoźników).

Do potencjalnie silnych uczestników rynku należy zaliczyć jeszcze przekształcone w samodzielne spółki kolejowe, wydziały transportu kolejowego w dużych zakładach przemysłowych. Także one, choć na mniejszą skalę, wykonują już przewozy na sieci ogólnej a o ich potencjale stanowi przynależność do silnych, bardzo zasobnych koncernów przemysłowych, są to: „POL-MIEDŹ TRANS” (grupa „KGMH Polska Miedź S.A.”), „ORLEN KOL-TRANS”(grupa „PKN ORLEN“) oraz „LOTOS KOLEJ” (grupa Lotos).

Inne spółki prowadzące działalność na rynku kolejowych przewozów towarowych nie stanowią dla PKP Cargo realnej konkurencji ze względu na fakt, że posiadają znikomy tabor przewozowy, a ich koncesje na przewóz były ograniczone terytorialnie oraz dotyczyły przewozów ściśle określonych towarów.

Zgodnie z danymi publikowanymi w Roczniku Statystycznym Głównego Urzędu Statystycznego, średni dobowy czynny tabor kolejowy z zakresie wagonów towarowych (łącznie z zagranicznymi na sieci PKP), wynosi ok. 70.000 sztuk. Z kolei z danych publikowanych w Raportie Rocznym PKP Cargo wynika, że PKP Cargo dysponuje ok. 90.000 sztuk wagonów towarowych, chociaż o potencjale przedsiębiorcy na tym rynku decyduje także ilość posiadanych lokomotyw. Udział PKP Cargo należy szacować na około 70% w tak określonym rynku.

Według danych Urzędu Transportu Kolejowego² w 2004 roku licencje na przewozy rzeczy posiadało 46 podmiotów. Na skutek łączenia się i zmian organizacyjnych przewozy realizowane były przez 34 podmioty gospodarcze, w tym przez dwa podmioty z Grupy PKP. Przewoźnicy rzeczy przewieźli łącznie 283,0 mln ton ładunków i wykonali pracę przewozową 52.052,9 mln tonokilometrów.

² Funkcjonowanie transportu kolejowego w 2004 roku, Urząd Transportu Kolejowego, Warszawa marzec 2005r., s.15-16.

Najsilniejszą pozycję na rynku przewozów rzeczy posiada PKP Cargo która przewiozła 156.259 tys. ton, tj. 55,22% masy towarowej. Do znaczących na rynku przewoźników należą także: Przedsiębiorstwo Transportu Kolejowego i Gospodarki Kamieniem S.A. Rybnik (przewieziona masa w tys. ton: 52.716,5 tys. ton z udziałem w masie przewozowej: 18,63%) oraz Przedsiębiorstwo Transportu Kolejowego i Gospodarki Kamieniem Zabrze Sp. z o.o. (34.335,4 tys. ton, tj. 12,13%).

Na pozostałych przewoźników przypada niespełna 14,02% masy towarowej. PCC Rail Szczakowa S.A. zrealizowała według danych UTK przewóz na poziomie 9.313,9 tys. ton, tj. 3,29% przewiezionej masy. PKP Cargo w 2004 roku wykonała 87,34% pracy przewozowej wyrażonej w tonokilometrach. Drugi pod względem przewiezionej masy przewoźnik Przedsiębiorstwo Transportu Kolejowego i Gospodarki Kamieniem S.A. Rybnik wykonało 1,28 % pracy przewozowej. Pozostałe 11,38 % pracy przewozowej przypada na resztę przewoźników.

Wskazać w tym miejscu należy, że po wprowadzeniu w życie systemu licencjonowania, przedsiębiorcy posiadają możliwość funkcjonowania na terytorium całej Polski, bez ograniczeń asortymentowych. Jednakże z uwagi na konieczność spełnienia wielu norm wynikających z przepisów wykonawczych (świadczenia techniczne) oraz obowiązek podpisania umowy z zarządcą sieci kolejowej – PKP PLK S.A., dostęp do rynku przewozów kolejowych nadal nie jest pozbawiony barier. W związku z istniejącymi ograniczeniami, podmioty prowadzące działalność w zakresie przewozów towarowych koleją, częściowo realizują te usługi własnymi środkami, a częściowo korzystają z usług PKP Cargo.

W grupie PCC do spółek prowadzących działalność na rynku transportu kolejowego na terytorium Polski należą:

- PCC Rail Szczakowa S.A. z siedzibą w Jaworznie i jej spółki zależne:
 - PCC Śląskie Linie Kolejowe Sp. z o.o.,
 - PCC Tabor Sp. z o.o.,
 - Kolej Nadwiślańska Sp. z o.o.,
- PTS „Kolchem-Rokita” Sp. z o.o. z siedzibą w Brzegu Dolnym,
- Sped-Kol Blachownia Sp. z o.o. z siedzibą w Kędzierzynie-Koźlu,³
- PCC Cargo S.A. z siedzibą w Chorzowie,
- PCC Rail Containers Sp. z o.o. z siedzibą w Jaworznie,
- PCC Rail Coaltran Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie.

PCC Rail Szczakowa S.A. posiadająca licencję na przewóz rzeczy i udostępnianie pojazdów trakcyjnych, specjalizuje się przede wszystkim w przewozach węgla i piasku. Przewozy pozostałych produktów (popioły, kamień, smoła, chemikalia i inne) mają niewielkie znaczenie w strukturze przewozów i ich udział w przychodach z usług przewozów towarów koleją zrealizowanych przez tę spółkę w 2004 roku kształtował się na poziomie ok. **(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 81 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji) %**.

PCC Rail Szczakowa S.A. posiada sieć linii kolejowych zlokalizowanych w zachodniej części województwa Małopolskiego i we wschodniej i środkowo-północnej

³ Obecnie w rejestracji w KRS jest zmiana nazwy spółki Sped-Kol Blachownia Sp. z o.o. na PCC Sped-Kol Sp. z o.o.

części województwa Śląskiego o długości ok. 150 km. Jej udostępnianiem zajmuje się spółka z Grupy PCC Rail Szczakowa, tj. Śląskie Linie Kolejowe Sp. z o.o.

Spółka PCC Tabor Sp. z o.o., która zajmuje się naprawą i utrzymaniem w ruchu taboru kolejowego oraz maszyn górniczych, świadczy te usługi praktycznie wyłącznie na rzecz pozostałych spółek z Grupy PCC (w 2004 roku (*tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 82 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji*) % przychodów ze sprzedaży wygenerowanych przez spółkę zrealizowanych było w Grupie PCC, za okres siedmiu pierwszych miesięcy 2005 roku relacja ta kształtowała się na poziomie ok. (*tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 83 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji*) %.

Z kolei powstała w 2005 roku spółka **Kolej Nadwiślańska Sp. z o.o.** ma docelowo zajmować się realizacją kolejowego transportu pasażerskiego. Spółka otrzymała już stosowną licencję Prezesa Urzędu Transportu Kolejowego na przewóz osób, ale nie podjęła jeszcze działalności gospodarczej.

W Grupie PCC funkcjonuje również spółka Przedsiębiorstwo Transportowo-Spedycyjne „**Kolchem-Rokita**” Sp. z o.o.⁴, która zajmuje się przede wszystkim realizacją przewozów po bocznicy, jak i usług spedycyjnych oraz dzierżawy taboru kolejowego. PTS „Kolchem-Rokita” Sp. z o.o. posiada licencję na przewóz rzeczy i swoje usługi realizuje przede wszystkim na rzecz PCC Rokita S.A. (ok. (*tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 84 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji*) % przychodów ze sprzedaży za 2004 rok). Spółka zawarła umowę z PKP PLK SA na realizację przewozów po sieciach PLK, ale dotychczas spółka nie realizuje jeszcze takich przewozów regularnie. Dotychczas zrealizowane przez Spółkę przewozy miały charakter incydentalny.

Działalność z zakresu realizacji przewozów kolejowych w Grupie PCC prowadzi również spółka **Sped-Kol Blachownia Sp. z o.o.**, która posiada licencję na przewóz rzeczy oraz na udostępnianie pojazdów trakcyjnych. Sped-Kol Blachownia Sp. z o.o. realizuje przede wszystkim usługi z zakresu spedycji i przewozów po bocznicy, jak też usługi dzierżawy, oraz na niewielką skalę czyszczenia i remontów taboru kolejowego.

PCC Cargo S.A. zajmuje się przede wszystkim realizacją usług spedycyjnych i przeładunku, jakkolwiek te ostatnie mają mniejsze znaczenie w działalności spółki, ich udział bowiem w przychodach netto ze sprzedaży spółki kształtował się w 2004 roku na poziomie (*tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 85 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji*) %.

W sierpniu 2005 roku działalność gospodarczą w zakresie przewozu ładunków skonteneryzowanych rozpoczęła spółka **PCC Rail Containers Sp. z o.o.**, która oferuje kompleksowe rozwiązania logistyczne, w tym trucking (spedycję drogową), spedycję kolejową i spedycję na odcinku morskim.

⁴ Postanowieniem Sądu Rejonowego dla Wrocławia-Fabrycznej we Wrocławiu z dnia 16 września 2005 roku dokonano wpisu w Krajowym Rejestrze Sądowym – Rejestrze Przedsiębiorców zmiany w strukturze własnościowej w PTS Kolchem-Rokita Sp. z o.o.. W związku z tym obecnie właścicielem 10.200 udziałów w kapitale zakładowym jest PCC AG, PCC Rokita SA ma natomiast 927 udziałów, a jej spółka zależna CWB „Partner” Sp. z o.o. 1 udział. Procentowe udziały poszczególnych spółek w kapitale zakładowym kształtują się następująco: PCC AG – 91,661%, PCC Rokita SA – 8,333%, CWB „Partner” Sp. z o.o. – udział poniżej 1 %

PCC Coaltran Sp. z o.o., posiadająca licencje na przewóz rzeczy oraz na udostępnianie pojazdów trakcyjnych, realizuje swoją działalność przede wszystkim w zakresie przewozów paliw, tj. w głównej mierze węgla oraz na rynku obsługi bocznic.

W Grupie ZA Tarnów usługi transportu kolejowego świadczone są przez **Przedsiębiorstwo Transportu Kolejowego KOLTAR Sp. z o.o.** Wspomniane usługi realizowane są jedynie na rzecz spółek z grupy kapitałowej ZA Tarnów, stąd wskutek koncentracji na rynku usług transportu kolejowego nie zajdą żadne istotne zmiany.

Udziały spółek z grupy PCC AG w rynku przewozów towarów koleją i w rynku przewozów koleją węgla za lata 2003 i 2004 przedstawiają dwie poniższe tabele:

Przewozy towarowe koleją
(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 86 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji)

Przewozy węgla koleją
(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 87 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji)

Przewozy w II kwartale 2005⁵
(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 88 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji)

Z powyższego wynika, iż udziały spółek Grupy PCC AG i ZA Tarnów w rynku przewozów towarów koleją, jak i w jego podsegmentie – w rynku przewozów węgla koleją na terytorium Polski – są niewielkie, i nadal będą kształtować się na poziomie ok. *(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 89 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji)* %.

Koncentracja w żaden istotny sposób nie wpłynie na krajowy rynek przewozów towarów koleją. Wejście spółki z grupy ZA Tarnów w struktury Grupy PCC nie zwiększy dotychczasowych udziałów tej Grupy na rynku przewozów towarowych koleją w istotny sposób.

Z uwagi na fakt, iż na rynku przewozów kolejowych łączny udział uczestników transakcji w 2004 i 2005 r. nie przekroczył progu *(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 90 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji)* %, wspomniany rynek nie stanowi rynku, na który koncentracja wywiera wpływ w układzie horyzontalnym.

Ad. 7)

Kolejnym rynkiem, na którym działalność spółek z grupy PCC pokrywa się z działalnością jednego z pasywnych uczestników koncentracji, tj. ZA Kędzierzyn, jest rynek wytwarzania i obrotu energią elektryczną.

W aspekcie geograficznym, zarówno rynek wytwarzania, jak i obrotu energią elektryczną, są rynkami krajowymi. Każdy rynek krajowy posiada bowiem odrębne regulacje prawne, istnieje na nich system koncesjonowania, który może ograniczać możliwość rozpoczęcia działalności na danym rynku. Ponadto polityka taryfowa w zakresie cen oraz dostępność surowców naturalnych stanowią specyficzne warunki związane z rynkami krajowymi. Na rynku tym występują również techniczne

⁵ Przewozy w II kwartale 2005, Rynek kolejowy, Nr 9, 2005, s. 42

ograniczenia związane z potencjalnym eksportem i importem energii z lub do danego kraju. Każdy rynek narodowy jest nadzorowany przez określonego regulatora. Dodatkowo sieci przesyłowe oraz mechanizmy optymalizacji rynku energii są skoncentrowane na obsłudze danego rynku krajowego. Z powyższych względów rynek wytwarzania i obrotu energią elektryczną ma wymiar rynku krajowego, na którym nie ma przeszkód, aby energia elektryczna wytwarzana w jednym regionie kraju była kupowana na potrzeby innego regionu. Również odbiorca uprawniony do wyboru dostawcy energii elektrycznej, mający siedzibę w jednej części kraju, nabywał energię od dostawcy z innej części kraju.

Z informacji zawartych w zgłoszeniu wynika, że w obrębie Grupy PCC i ZA Kędzierzyn do spółek faktycznie zajmujących się wytwarzaniem bądź obrotem energią elektryczną należą:

- a) Petro Carbo Chem S.A.,
- b) Energetyka-Rokita Sp. z o.o. – spółka zależna PCC Rokita S.A.,
- c) PCC Rokita S.A.,
- d) ZA Kędzierzyn.

Ad a)

Działalność **PCC S.A.** w zakresie obrotu energią elektryczną polega na zakupie energii elektrycznej od wytwórców energii elektrycznej, firm dystrybucyjnych i innych spółek obrotu energią elektryczną oraz kontrahentów zagranicznych i na jej odsprzedaży do wytwórców energii elektrycznej, firm dystrybucyjnych, innych spółek obrotu energią elektryczną, końcowych użytkowników energii elektrycznej upoważnionych do korzystania z zasady TPA - zgodnie z prawem energetycznym i do kontrahentów zagranicznych. Do 30 kwietnia 2004 r. obrót energią elektryczną przez ww. spółkę był prowadzony tylko na terytorium Polski. Z dniem wejścia Polski do Unii Europejskiej spółka ta rozpoczęła sprzedaż energii elektrycznej kontrahentom zagranicznym (**tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 91 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji**) w ramach transgranicznej wymiany energii. Obecnie większość sprzedawanej przez spółkę energii jest kierowana do odbiorców spoza terytorium Polski. Udział przychodów z tego tytułu w przychodach ze sprzedaży spółki ogółem wyniósł w 2005 roku około (**tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 92 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji**) %.

Podmiotową strukturę przychodów spółki z tytułu sprzedaży energii elektrycznej za rok 2005 przedstawia poniższa tabela:

(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 93 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji)

Udział PCC S.A. w krajowym rynku obrotu energią elektryczną wynosił w 2004 r. (**tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 94 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji**) %, a w 2005 r. udział ten zmalał do poziomu (**tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 95 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji**) %.

Ad b)

Energetyka-Rokita Sp. z o.o. jest spółką bezpośrednio kontrolowaną przez PCC Rokita S.A. Głównym przedmiotem działalności tej spółki jest wytwarzanie i dostarczanie pary i gorącej wody. Z tej działalności spółka w 2005 r. wygenerowała (*tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 96 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji*) swoich przychodów ze sprzedaży ogółem. Część tych przychodów (*tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 97 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji*) spółka realizuje poza Grupą PCC, zaopatrując w gorącą wodę system centralnego ogrzewania wspólnot mieszkaniowych na rynku lokalnym obejmującym swoim zasięgiem miasto Brzeg Dolny. Pozostałe ilości (*tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 98 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji*) służą zaspokojeniu zapotrzebowania spółek zależnych PCC Rokita S.A. na parę technologiczną i ogrzewanie.

W skojarzeniu z produkcją pary i gorącej wody Energetyka-Rokita Sp. z o.o. produkuje również niewielkie ilości energii elektrycznej, przede wszystkim na własne potrzeby. Ewentualne niewielkie nadwyżki odprzedawane są spółce PCC Rokita S.A. Spółka nie generuje żadnych przychodów z tego tytułu poza Grupą PCC, a wartość sprzedanej w Grupie energii elektrycznej nie przekracza (*tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 99 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji*) % progu przychodów ze sprzedaży spółki.

Ad.c)

PCC Rokita S.A. w związku z realizacją swoich procesów produkcyjnych potrzebuje znacznych ilości energii elektrycznej. Z tego względu należy uważać ją za typowego odbiorcę końcowego zużywającego energię elektryczną na własne potrzeby.

Spółka prowadzi wprawdzie obrót energią elektryczną, ale w bardzo ograniczonym zakresie, przede wszystkim celem ograniczenia kosztów jej zakupu. Przychody spółki z tego tytułu nie przekroczyły progu (*tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 100 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji*) % w 2005 roku. Spółka sprzedaje energię elektryczną do (*tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 101 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji*). W 2005 r. miała miejsce również incydentalna sprzedaż energii elektrycznej do spółki zajmującej się dystrybucją energii elektrycznej: (*tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 102 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji*), spółka była bowiem zmuszona do odprzedaży wcześniej zakontraktowanej energii ze względu na brak możliwości jej zużycia wywołany awarią bądź innym ograniczeniem technologicznym.

PCC Rokita S.A. posiada umowę przesyłową z PSE S.A. oraz PSE Operator S.A. umożliwiającą obrót międzynarodowy oraz obrót krajowy na swoją własną jednostkę grafikową, jak również podpisane umowy ramowe na zakup/sprzedaż energii elektrycznej z (*tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 103 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji*).

Udział PCC Rokita S.A. w krajowym rynku obrotu energią elektryczną wynosił w 2004 r. (*tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 104 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji*) %, a w 2005 r. udział ten zmniejszył się do poziomu (*tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 105 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji*) %.

Ad d)

ZA Kędzierzyn posiada koncesje na wytwarzanie energii elektrycznej, obrót energią elektryczną oraz przesyłanie i dystrybucję energii elektrycznej. Spółka ta kupuje energię elektryczną na wolnym rynku na potrzeby własne zakładu oraz w celu sprzedaży energii do firm obcych znajdujących się na terenie ZA Kędzierzyn oraz w bezpośrednim sąsiedztwie. Dla firm obcych sprzedaż energii odbywa się zgodnie z posiadaną taryfą zatwierdzoną przez Prezesa URE. Jednocześnie ZA Kędzierzyn dokonuje sprzedaży energii elektrycznej wytworzonej w skojarzeniu z ciepłem do przedsiębiorstw energetycznych. Rozpływ energii za 2005 rok przedstawia poniższa tabela:

(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 106 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji)

Zdolność produkcyjna energii elektrycznej dla ZA Kędzierzyn to ***(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 107 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji)*** energii elektrycznej wytwarzanej na turbozespolu kondensacyjnym, natomiast ilość energii elektrycznej wytworzonej w skojarzeniu z wytwarzaniem ciepła zależna jest od zapotrzebowania na pary technologiczne oraz pary do celów grzewczych.

Konkurencją dla ZA Kędzierzyn poza spółkami dystrybucyjnymi, takimi jak ***(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 108 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji)*** stanowią spółki zajmujące się obrotem energią elektryczną, takie jak ***(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 109 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji)***. Głównymi odbiorcami energii w ramach sprzedaży taryfowej ZA Kędzierzyn w 2005 roku były takie spółki jak ***(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 110 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji)***. Głównymi dostawcami energii do ZA Kędzierzyn są następujące podmioty (na podstawie planów na 2006 rok) ***(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 111 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji)***.

ZA Kędzierzyn działa na skalę lokalną. Udział tej spółki w krajowym rynku energii elektrycznej wynosi ok. ***(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 112 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji)*** %.

Z uwagi na fakt, iż łączny udział grupy PCC i ZA Kędzierzyn w krajowym rynku obrotu energią elektryczną nie przekracza progu ***(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 113 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji)*** %, należało uznać, że wspomniany rynek nie stanowi rynku właściwego, na który koncentracja wywiera wpływ w układzie horyzontalnym.

Ad. B) W przedmiotowej sprawie nie występują rynki właściwe, na które koncentracja wywiera wpływ ***w układzie wertykalnym***.

Jak wynika ze zgłoszenia pomiędzy grupą PCC AG i ZA Tarnów oraz ZA Kędzierzyn występują liczne relacje typu dostawca-odbiorca. Podkreślić w tym miejscu należy, iż żaden z ww. rynków produktowych, nie stanowi rynku właściwego, na który koncentracja wywiera wpływ w układzie wertykalnym. Rynki właściwe w aspekcie geograficznym dla wszystkich produktów będących przedmiotem dostaw lub zakupów realizowanych przez uczestników koncentracji wykraczają poza rynek obejmujący terytorium Polski i mają wymiar europejski, a w niektórych przypadkach wymiar światowy. Z uwagi jednak na fakt, iż indywidualny lub łączny udział w rynku

przedsiębiorców uczestniczących w koncentracji na żadnym ze wskazanych powyżej rynków właściwych nie przekracza progu 30 %, należało uznać, iż rynki te nie stanowią rynków właściwych, na które koncentracja wywiera wpływ w układzie wertykalnym.

Na podstawie informacji zawartych w zgłoszeniu organ antymonopolowy ustalił, iż powiązania typu dostawca-odbiorca dotyczyły następujących

- 1) benzen – dostawy z PCC do ZA Tarnów,
- 2) metanol – dostawy z PCC do ZA Tarnów,
- 3) fenol – dostawy z PCC do ZA Tarnów,
- 4) bisfenol A – dostawy z PCC do ZA Kędzierzyn,
- 5) azotan sodu techniczny i azotyn sodu – dostawy z ZA Kędzierzyn do PCC,
- 6) woda amoniakalna - dostawy z ZA Kędzierzyn do PCC,
- 7) mocznik 46 % - dostawy z ZA Kędzierzyn do PCC,
- 8) ftalan dwuoktylu - dostawy z ZA Kędzierzyn do PCC,
- 9) n-butanol i izobutanol - dostawy z ZA Kędzierzyn do PCC,
- 10) bezwodnik maleinowy - dostawy z ZA Kędzierzyn do PCC,
- 11) propylen - dostawy z ZA Kędzierzyn do PCC.

Ad.1)

Benzen jest jednym z głównych chemikaliów bazowych i jest jednym z podstawowych produktów powstających z przetworzenia ropy naftowej. Jego najważniejsze zastosowanie to produkcja etylobenzenu do polistyrenów i kauczuków. Poza tym stosuje się go do wytwarzania poliamidów, poliuretanów, alkilobenzenów i wielu innych produktów chemicznych. Dla PCC to produkt handlowy i produkt wykorzystywany przez spółki zależne do produkcji chlorobenzenu. ZA Tarnów wykorzystuje ten produkt (zamiennie z fenolem) do produkcji kaprolaktamu.

Jak podała spółka PCC AG, istnieje również możliwość wytwarzania benzenu karbochemicznego. W trakcie procesu wytwarzania koksu powstaje, jako produkt uboczny, benzol zawierający od 55 % do 75 % benzenu. W wyniku destylacji benzolu powstaje tzw. benzen karbochemiczny. Oba ww. rodzaje benzenu są sprzedawane przez grupę PCC.

Rynkiem właściwym geograficznie dla benzenu jest **rynek europejski**. Za takim określeniem rynku w aspekcie geograficznym przemawia w szczególności fakt, iż na obszarze tym występują zbliżone warunki konkurencji i brak jest jakichkolwiek barier ograniczających obrót tym produktem. Właściwości benzenu umożliwiają jego transport na znaczne odległości. Ponadto, ceny kontraktów w Europie na ten produkt są często ustalane na bazie notowań prezentowanych przez niezależną brytyjską instytucję ICIS-LOR, co powoduje, że na całym obszarze europejskim ceny benzenu kształtują się na zbliżonym poziomie.

Do największych światowych, a zarazem europejskich producentów benzenu należą takie firmy jak ExxonMobile Co (USA), Shell Group (Holandia), Dow Chemical (USA), Total Final ELF S.A. (Francja), BP (Wielka Brytania).

Sprzedaż benzenu petrochemicznego grupy PCC wyniosła w 2004 r. (*tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 114 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji*), z czego na rynek polski skierowano (*tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 115 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji*). W 2005 r. grupa PCC sprzedała (*tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 116 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji*), z tego (*tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 117 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji*) na rynek polski.

Z kolei sprzedaż benzenu karbochemicznego wyniosła w 2004 r. (*tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 118 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji*), a w 2005 r. (*tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 119 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji*), w tym (*tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 120 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji*) na rynek polski.

ZA Tarnów nabyły od grupy PCC w 2004 r. (*tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 121 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji*), a w 2005 r. (*tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 122 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji*).

Szacunkowa wielkość rynku benzenu w Europie w 2004 r. i w 2005 r. wyniosła odpowiednio 5,46 mld euro i 5,37 mld euro. Zużycie benzenu w Europie jest szacowane na ponad 8 mln ton, z czego ok. 7,6 mln ton jest produkowane w Europie.

Udział grupy PCC w europejskim rynku benzenu wyniósł (*tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 123 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji*) % w 2004 r., a w 2005 r. (*tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 124 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji*) %. Jednocześnie udział zakupów benzenu realizowanych przez ZA Kędzierzyn w latach 2004-2005 stanowił (*tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 125 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji*) % benzenu sprzedawanego na rynku europejskim.

W odniesieniu do krajowego rynku benzenu wskazać należy, iż zużycie krajowe tego produktu kształtuje się na poziomie ok. 90 tys. ton. Producentami benzenu w Polsce są dwie spółki, a mianowicie PKN ORLEN S.A. i Petrochemia Błachownia S.A. (obecnie grupa kapitałowa BorsodChem).

Bilans obrotu handlowego benzenem wskazuje na niewielką przewagę eksportu nad importem. Import kształtował się na poziomie ok. 32 tys. ton, zaś eksport na poziomie ok. 36 tys. ton. Główne kierunki importu to Belgia, Holandia i Czechy.

Grupa PCC sprzedała na terytorium Polski w 2004 r. (*tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 126 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji*) benzenu o wartości (*tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 127 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji*), a w 2005 r. (*tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 128 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji*) o wartości (*tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 129 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji*), co dało jej w 2004 r. ok. (*tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 130 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji*) %, a w 2005 r. ok. (*tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 131 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji*) % udział w sprzedaży benzenu na terytorium obejmującym Polskę. Z tego sprzedaż do ZA Tarnów wyniosła odpowiednio (*tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 132 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji*).

Szacunkowy udział grupy PCC w sprzedaży benzenu na rynku obejmującym terytorium Polski wyniósł ok. (*tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 133 załącznika nr 1*

do niniejszej decyzji) %. Głównymi konkurentami PCC na tym rynku produktowym w Polsce jest (*tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 134 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji*).

Udział zakupów benzenu ZA Tarnów w sprzedaży benzenu na terytorium Polski wynosił ok. (*tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 135 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji*).

Ad. 2)

Metanol to produkt wykorzystywany do produkcji formaldehydu oraz MTBE (eter metylowo-tert-butyłowy). MTBE wykorzystywane jest w produkcji benzyn.

Rynkiem właściwym w ujęciu geograficznym dla metanolu jest rynek **światowy**, o czym świadczy przedstawiona poniżej analiza produkcji, importu i eksportu w poszczególnych rejonach świata.

Region	Produkcja w tys. ton	Import w tys. ton	Eksport w tys. ton
USA	2,683	5,048	162
Kanada	937	42	365
Meksyk	188	227	1
Centralna i Południowa Ameryka	8,115	300	7,308
Europa Zachodnia	2,690	6,599	2,030
Centralna i Wschodnia Europa	3,436	586	2,137
Afryka	1,579	83	1,466
Środkowy Wschód	6,637	313	4,944
Japonia	0	1,977	0
Pozostałe kraje azjatyckie	5,031	4,822	821
Oceania	1,081	113	1,038
Ogółem	32,391	20,110	20,272

Największym na świecie producentem metanolu, posiadającym 17 % zdolności produkcyjnych, jest firma Metanex. Kolejny producent posiadający blisko 5,5 % światowych mocy produkcyjnych to firma SABIC.

Obrót grupy PCC metanolem wyniósł w 2004 r. (*tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 136 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji*), z czego niewiele ponad (*tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 137 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji*) % przeznaczone było na rynek polski. W 2005 r. obrót metanolem wyniósł (*tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 138 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji*), z czego (*tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 139 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji*) % przeznaczone było na rynek polski.

Udział grupy PCC w światowej produkcji i zużyciu metanolu szacowanym na poziomie ponad 30 mln ton wynosił ok. (*tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 140 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji*) %. Natomiast zakupy metanolu zrealizowane przez ZA Tarnów stanowiły (*tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 141 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji*) % wielkości światowego rynku metanolu.

Na rynku europejskim producentami metanolu są następujące firmy:

Kraj/ Firma (Lokalizacja)	Moce produkcyjne (w tys ton/r.)
RFN: - BASF AG (Ludwigshafen) - Lausitzer Analytik GmbH (Schwarze Pumpe) - Ruhr Oel (Gelsenkirchen) - Shell & DEA Mineraloel AG (Wesseling) - Total Raffinerie Mitteldeutsche GmbH (Leuna)	430 120 260 450 600
HOLANDIA - Methanor VoF (Delfzijl)	960
NORWEGIA - Statoil (Tjeldbergoden)	900
LITWA - Ecolita (Mozeikiu)	150
Razem Unia Europejska	3.870

W Europie Wschodniej, z której pochodzi większość metanolu importowanego do Polski (szczególnie z Rosji i Ukrainy) producentami metanolu są następujące podmioty:

Kraj/ Firma (Lokalizacja)	Moce produkcyjne (w tys ton/r)
RUMUNIA - Doljchim (Craiova) - - Viromet (Victoria)	210 264
UKRAINA - Obiedinenie Azot (Severodonetsk)	650
(dawna) JUGOSŁAWIA - Metanol-Nafte (Lendava) - MSK (Kikinda)	165 200
ROSJA - Akron (Novgorod) - Angarsk Petrochemical Company (Angarsk) - Metafrax (Gubakha) - Nevinnomyssky Azot (Nevinnomyssky) - Nowoczerkawsk (Nowoczerkawsk) - Nowomoskowskaja (Nowomoskowskojsk) - Szczekinoazot (Szczekino) - Togliatti Azot (Togliatti) - Tomsk Group of Petrochemical Enterprises (Tomsk)	175 85 825 120 120 250 360 450 825
RAZEM – Wschodnia Europa	4.699

W Polsce aktualnie nie ma producenta tego produktu. Polska zużywa około 300 tysięcy ton metanolu. Całość zapotrzebowania Polski pokrywana jest importem ze względu na brak producentów krajowych. Głównym importerem na rynku krajowym jest Spółka J&S, która dostarcza ok. 70 % metanolu zużywanego w kraju. Wskazać w tym miejscu należy, iż grupa PCC nie jest producentem metanolu a jedynie

dystrybutorem tego surowca. Metanol sprzedawany przez grupę PCC pochodzi z (**tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 142 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji**). Dostarczany jest na rynki wschodnie i centralnej Europy (**tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 143 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji**).

Szacunkowy udział grupy PCC w krajowym rynku metanolu, szacowanym na ok. 296 tys. ton w 2004 r. i 309 tys. ton w 2005 r., wyniósł odpowiednio (**tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 144 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji**).

Grupa PCC sprzedała w 2004 r. na terytorium Polski (**tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 145 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji**).

Ad.3)

Fenol to półprodukt wykorzystywany w ZA Tarnów do produkcji kaprolaktamu.

W przypadku PCC fenol jest jedynie produktem handlowym i produktem wykorzystywanym przez spółkę z grupy PCC do produkcji (**tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 146 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji**). Łączne zużycie fenolu obu ww. odbiorców z grupy PCC waha się od (**tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 147 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji**) i jest ono pochodną wielkości produkcji końcowych produktów, a ta z kolei sytuacji podaży-popytu na rynku, cen produktów końcowych i surowców oraz opłacalności produkcji.

Obrót PCC fenolem wyniósł w 2004 roku (**tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 148 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji**), a w 2005 roku (**tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 149 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji**). Ponadto, PCC Synteza SA zakupiła w 2004 roku ok. (**tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 150 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji**) produktu w trybie awaryjnym (niemożność dostarczenia przez innego dostawcę) od ZA Tarnów.

Jak podała PCC AG rynek **właściwy geograficznie w przypadku fenolu obejmuje rynek krajów UE i Rosji**. We wskazanym powyżej obszarze geograficznym występuje istotna wymiana handlowa w tym względzie. Obrót ww. produktem nie jest ograniczony żadnymi istotnymi barierami a warunki konkurencji są zbliżone.

W Unii Europejskiej zainstalowane moce produkcyjne w ostatnich dwóch latach wyniosły około 2,56 mln ton, a ich wykorzystanie było na poziomie 93%. Zużycie fenolu w tym obszarze geograficznym wynosi około 2,243 mln ton. Ponad 40% globalnego zużycia fenolu jest przeznaczony do produkcji Bisfenolu A, zaś kolejne 30% do produkcji żywic fenolowo-aldehydowych. Inne zastosowania, ale już o znacznie mniejszej skali, to wykorzystanie fenolu do produkcji kaprolaktamu, alkilofenoli, aniliny i innych substancji.

Na rynku europejskim producentami fenolu są następujące firmy:

Kraj/ Firma (Lokalizacja)	Moce produkcyjne (w tys ton/r.)
BELGIA - Ineos Phenol GmbH & Co KG (Antwerpia)	450

FINLANDIA - Borealis Polymers Oy (Porvoo)	130
FRANCJA - Atofina (Carling-Saint Avold) - Novapex (Les Roches-Roussilion) - VFT France SA (Forbach)	2 115 5
RFN - DOMO Caproleuna GmbH (Leuna) - Ineos Phenol GmbH & Co. KG (Gladbeck) - Rutgers Chemicals AG (Castrop-Rauxel)	155 630 16
WŁOCHY - Polimeri Europa SpA (Mantova) - Porto Torres	300 180
HOLANDIA - SAM Special Products BV (Botlek Rotterdam)	110
HISZPANIA - Ertisa, SA (Palos de la Frontera)	360
WIELKA BRYTANIA - Coalite Products Ltd. (Chersterfield)	10
CZECHY - DEZA AS (Valasske Mezirici)	10
POLSKA - PKN Orlen SA (Płock)	53
SŁOWACJA - Slovnaft As (Bratysława)	35
Razem UE	2.561

W Europie Wschodniej i Rosji, z której jest importowana duża część fenolu do Polski, producentami są następujące podmioty:

Kraj/ Firma (Lokalizacja)	Moce produkcyjne (w tys ton rocznie)
RUMUNIA - Carom (Onesti)	42
BULGARIA - Lukoil Neftochim (Burgas)	40
ROSJA - Kazanorgsintez (Kazań) - Nowokujbyszewsk (Nowokujbyszewsk) - Orgsteklo (Dzierżynsk) - Samarsk Zavod (Samara) - Saratovorgsintez (Saratow) - Ufaorgsintez (Ufa)	65 17 45 75 45 72
RAZEM – Wschodnia Europa i Rosja	401

Udział grupy PCC na rynku sprzedaży fenolu obejmującym rynek europejski wraz z Rosją, który łącznie należy oszacować na 2,562 mln ton wyniósł w 2004 roku ok. **(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 151 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji)**, a w 2005 roku około **(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 152 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji)**.

Wielkość zakupów fenolu zrealizowanych przez ZA Tarnów obrazuje poniższa tabela:

(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 153 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji).

Udział zakupów fenolu zrealizowanych przez ZA Tarnów w rynku obejmującym Europę i Rosję oscylował w granicach **(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 154 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji).**

W odniesieniu do rynku polskiego wskazać należy, że jedynym producentem fenolu w Polsce jest PKN ORLEN S.A. z produkcją na poziomie ok. 50 tys. ton. Zużycie fenolu w kraju kształtuje się na poziomie około 80 tys. ton. Dostawcami fenolu na rynek Polski są zarówno producenci z krajów Unii Europejskiej (Belgia około 36 tys. ton rocznie), jak i Rosja (około 24 tys. ton rocznie). Pomimo faktu, iż fenol jest produktem trudnym pod względem transportu, bowiem ulega krzepnięciu w temperaturze 40⁰C, import tego produktu na teren kraju stanowi ok. 50% jego zużycia.

Głównymi krajowymi odbiorcami fenolu sprzedawanego przez PCC są: **(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 155 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji).**

Ad. 4)

Bisfenol A to półprodukt służący do wytwarzania żywic poliwęglanowych oraz żywic epoksydowych.

Rynkiem właściwym geograficznie dla bisfenolu A jest **rynek europejski**. Wynika to z otwartego charakteru tego rynku, na którym brak jest barier celnych dla importu z krajów Unii Europejskiej, a rzeczywista wymiana handlowa ma miejsce głównie w obrębie tego obszaru geograficznego. Istnieją realne możliwości dywersyfikowania dostawców tego surowca z fabryk europejskich, w szczególności ze spółek takich jak Spolek w Usti-Czechy, Dow Chemical-Hamburg, Bayer-Niemcy, GEPlastic-Hiszpania). Również wymiana handlowa po stronie producenta, tj. PCC Synteza S.A., który ok. **(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 156 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji)** % tego produktu eksportuje, jak i głównego krajowego odbiorcy tego półproduktu tj. **(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 157 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji)**, ma miejsce głównie w obrębie Unii Europejskiej.

Europejski rynek bisfenolu A jest rynkiem w miarę stabilnym. Wielkość tego rynku w latach 2004 i 2005 wyniosła ok. 883 tysiące ton. Szacunkowa wartość rynku europejskiego w 2004 i 2005 roku wyniosła 1,13 oraz 1,46 mld euro. Średnie notowania ISIS w latach 2004 i 2005 wyniosły 1275,4 oraz 1651,7 euro/tonę.

Udział PCC w rynku właściwym wyniósł w latach 2004 i 2005 odpowiednio **(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 158 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji)**. Sprzedaż PCC wyniosła ok. **(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 159 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji)** w latach 2004 i 2005. Podkreślić w tym miejscu należy, że zakupy bisfenolu A realizowane przez ZA Kędzierzyn **(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 160 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji)** stanowią **(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 161 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji)** bisfenolu A będącego w obrocie na rynku europejskim.

Na rynku właściwym producentami bisfenolu A są następujące podmioty:

Kraj/ Firma (Lokalizacja)	Moce produkcyjne (tys ton/r.)
BELGIA: Bayer Antwerpen nv (Antwerpia)	220
NIEMCY: Bayer AG (Leverkusen), Dow Deutschland GmbH & Co OHG,	170 160
HOLANDIA: General Electric Plastics BV, Resolution Nederland BV	175 140
HISZPANIA: General Electric Plastics Iberia SA	210
CZECHY: Spolek pro Chemickou a Hutni Vyrobu as	8,5
Razem (bez PCC Synteza S.A.)	1.083,5
Łącznie rynek właściwy (z PCC Synteza S.A.)	1.095,5

Zdolności produkcyjne bisfenolu A dostępne w PCC Synteza S.A. stanowią **(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 162 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji)** część zdolności produkcyjnych w skali europejskiej.

Zakupy bisfenolu A zrealizowane przez ZA Kędzierzyn, w tym od grupy PCC, w latach 2004-2005 ilustruje poniższa tabela:

(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 163 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji)

Jak już wyżej wspomniano rynek bisfenolu A w Polsce ogranicza się do jednego producenta, którym jest PCC Synteza S.A. oraz jednego głównego odbiorcy, a mianowicie **(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 164 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji)** i dwóch mniejszych firm, w tym ZA Kędzierzyn, odbierających **(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 165 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji)**. Ze względu na dość stabilne potrzeby ZA Kędzierzyn w zakresie tego półproduktu, dostawy bisfenolu A w latach 2004-2005 utrzymywały się na tym samym poziomie ok. **(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 166 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji)**. Wzajemne obroty pomiędzy grupą PCC i ZA Kędzierzyn z tego tytułu nie przekroczyły **(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 167 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji)**.

W odniesieniu do rynku krajowego wskazać należy, iż szacunkowa wielkość tego rynku w Polsce w 2004 r. oscylowała w granicach od 9,5 do 10,8 tys. ton. Ze względu na ponad dwukrotnie większe zdolności produkcyjne w stosunku do obecnego zapotrzebowania krajowego na ten produkt, PCC Synteza S.A. ok. **(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 168 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji)** % bisfenolu A sprzedaje poza terytorium Polski.

Udział Grupy PCC w rynku krajowym oscylował w granicach **(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 169 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji)** %. Jakkolwiek PCC Synteza SA jest jedynym producentem bisfenolu A w Polsce, popyt krajowy zaspokajany jest na znaczną skalę (ponad 50%) poprzez import z Niemiec, Hiszpanii i Rosji.

Ad. 5)

Azotan sodu techniczny stosuje się jako środek utleniający w przemyśle organicznym, do celów pirotechnicznych, w przemyśle szklarskim, spożywczym (do konserwacji mięsa), w przemyśle skórzanym (do wyprawiania skór), w przemyśle metalowym (przy obróbce cieplnej stopów), w przemyśle farmaceutycznym, w kolejnictwie (dodatek do wody kotłowej), do wyrobu saletry potasowej oraz pigmentów. **Azotyn sodu** stosuje się m.in. w przemyśle chemicznym, metalowym i skórzanym. Oba ww. wyroby są zaliczane do produktów niebezpiecznych, a ich jedynym krajowym producentem są ZA Kędzierzyn.

Rynkiem właściwym geograficznie dla obrotu ww. produktami jest rynek w **wymiarze europejskim**. Jest to równocześnie główny obszar działania ZA Kędzierzyn. W ww. obszarze geograficznym istnieją zbliżone warunki konkurencji, co do barier dostępu do rynku, preferencji konsumentów, różnic cen i kosztów transportu. Ich sprzedaż odbywa się głównie spotowo, według zunifikowanych przepisów unijnych. Produkty te nie są oficjalnie notowane i brak jest informacji o ich produkcji i sprzedaży oraz wielkości rynku europejskiego. Jak wskazała PCC AG liderem dyktującym warunki na rynku europejskim jest koncern BASF.

W 2004 r. jedynie (*tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 170 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji*) % wolumenu azotynów ZA Kędzierzyn stanowiła sprzedaż krajowa, (*tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 171 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji*) % to eksport, gdzie głównymi rynkami zbytu były takie kraje jak (*tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 172 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji*).

Z informacji przekazanych przez PCC AG wynika, że sprzedaż azotanu i azotynu sodu zrealizowana przez ZA Kędzierzyn S.A. w latach 2004-2005 przedstawiała się następująco:

(*tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 173 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji*)

Udział ZA Kędzierzyn w krajowym rynku sprzedaży azotanu i azotynu sodu w latach 2004-2005 jest szacowany na ok. (*tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 174 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji*) %. Powyższe wynika z faktu, iż większość sprzedaży krajowej tych produktów zrealizowanej przez ZA Kędzierzyn jest kierowana do jednego dużego odbiorcy, tj. do firmy (*tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 175 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji*), która zaopatruje w ww. produkty swoją sieć dystrybucyjną w całej Europie.

ZA Kędzierzyn nie dysponuje danymi na temat wielkości europejskiego rynku tych produktów, bowiem nie są one oficjalnie notowane na rynku. Brak jest również informacji o produkcji i sprzedaży tych wyrobów. W dużej mierze są to półprodukty do syntez i część dostawców może przerabiać te produkty we własnych wytwórniach.

Podkreślić w tym miejscu należy, iż azotyn i azotan sodu jest dla ZA Kędzierzyn produktem ubocznym. Dodatkowo wskazać należy, iż nie są to produkty

oficjalnie notowane na rynku. Większość producentów tych wyrobów zużywa je na potrzeby własne. Jak oświadczyła PCC AG, według szacunków ZA Kędzierzyn udział na europejskim rynku sprzedaży tych produktów nie przekracza (**tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 176 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji**) %.

Poniżej przedstawiono sprzedaż w latach 2004-2005 na rynku właściwym dla azotynu i azotanu. Poniższa tabela zawiera również dane dotyczące Polski.

Sprzedaż azotanu sodu, w tym również w roztworze

(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 177 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji)

Sprzedaż azotynu sodu

(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 178 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji)

PCC Synteza S.A. zakupiła w ZA Kędzierzyn w latach 2004-2005 odpowiednio (**tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 179 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji**) azotynu sodu w celu dalszej odsprzedaży na rynku europejskim. Obroty wyniosły (**tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 180 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji**). Ponadto PCC Rokita S.A. zakupiła na potrzeby własne w latach 2004-2005 odpowiednio (**tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 181 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji**). Dodatkowo PCC Rokita S.A. kupiła (**tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 182 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji**). Wynika z powyższego, że w stosunku do wielkości sprzedaży zrealizowanej przez ZA Kędzierzyn w zakresie i azotynu sodu azotanu sodu udział zakupów grupy PCC był (**tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 183 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji**).

Ad. 6)

Woda amoniakalna ma zastosowanie w przemyśle gumowym, do produkcji barwników, półproduktów organicznych oraz do produkcji nawozów.

Jak wskazała PCC AG, rynkiem właściwym geograficznie dla wody amoniakalnej jest **rynek środkowoeuropejski**. Jest to główny obszar działania ZA Kędzierzyn, na którym istnieją zbliżone warunki konkurencji, co do barier dostępu do rynku, preferencji konsumentów, różnic cen i kosztów transportu. Równocześnie główni odbiorcy, jak i konkurenci ZA Kędzierzyn są usytuowani na terenie Europy Środkowej. Udział ZA Kędzierzyn w środkowoeuropejskim rynku tego produktu nie przekracza (**tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 184 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji**) %.

Wartość i ilość sprzedaży wody amoniakalnej zrealizowanej przez ZA Kędzierzyn w latach 2004-2005 obrazuje poniższe zestawienie:

(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 185 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji)

Główne kierunki sprzedaży wody amoniakalnej poza Polską to (**tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 186 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji**). Do największych konkurentów ZA Kędzierzyn działających na rynku wody amoniakalnej należą (**tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 187 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji**).

Jak wynika ze zgłoszenia, spółka zależna PCC AG, tj. PCC Rokita S.A. dokonała zakupów wody amoniakalnej w ZA Kędzierzyn w 2005 r. w ilości (*tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 188 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji*) o wartości (*tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 189 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji*), która w całości była przeznaczona na potrzeby spółek z grupy PCC. W 2004 r. (*tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 190 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji*).

Z uwagi na fakt, iż nie istnieją oficjalne statystyki dotyczące tego produktu nie ma możliwości oszacowania pozycji rynkowej ZA Kędzierzyn na tym rynku produktowym. Niemniej (*tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 191 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji*) skala obrotu tym produktem, jaki miał miejsce w 2005 r. pomiędzy PCC a ZA Kędzierzyn wskazuje, że jest to poziom (*tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 192 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji*). Powiązania typu dostawca-odbiorca w odniesieniu do tego produktu w aspekcie ich wzmocnienia są nieistotne z punktu widzenia konkurencji na tym rynku właściwym.

Ad. 7)

Mocznik 46% – stosuje się w rolnictwie do nawożenia upraw, a także do produkcji żywic syntetycznych klejowych i impregnacyjnych oraz w przemyśle chemicznym, farmaceutycznym, weterynaryjnym i kosmetycznym.

Właściwym rynkiem w aspekcie geograficznym jest **rynek europejski**, na którym obowiązują jednakowe zasady obrotu handlowego mocznikiem. Na wskazanym powyżej obszarze geograficznym nie występują żadne istotne bariery ograniczające swobodny handel tym produktem, a jego ceny są porównywalne. Na tak określonym rynku właściwym od strony geograficznej udział ZA Kędzierzyn jest istotnie mniejszy od udziału tego przedsiębiorcy w rynku krajowym, określonym na poziomie (*tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 193 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji*).

Wskazać w tym miejscu należy, że PCC nie jest producentem mocznika. PCC jest co do zasady dystrybutorem tego produktu. Na rynku tego produktu w latach 2004-2005 istniały powiązania typu dostawca-odbiorca pomiędzy ZA Kędzierzyn, a spółkami produkcyjnymi PCC: tj. PCC Synteza SA i PCC Rokita Agro, ale łączny obrót za ten okres następującymi produktami: mocznik, azotan sodu, azotyn sodu i woda amoniakalna, był (*tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 194 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji*) i wyniósł (*tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 195 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji*).

Dodatkowo obrót mocznikiem był realizowany przez inne spółki z grupy PCC. Zakupy tego surowca przez PCC (GmbH) były dokonywane poza Unią Europejską, ale z przeznaczeniem w dużej części na potrzeby odbiorców w (*tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 196 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji*). W 2004 r. PCC (*tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 197 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji*). Dodatkowo tym produktem obracała Morava-Chem, ale ani zakup ani sprzedaż nie była kierowana na rynek (*tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 198 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji*) - łączny obrót Morava-Chem w 2004 r. wyniósł (*tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 199 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji*), a w 2005 r. (*tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 200 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji*).

Ad. 8)

Ftalan dwuoktylu to produkt zaliczany do tzw. plastyfikatorów. Znajduje zastosowanie jako plastyfikator polichloroku winylu, polichloroku winylidenu, polioctanu winylu oraz innych polimerów, dodatek do farb i lakierów, wyroby z miękkiego PCW.

Rynkiem właściwym geograficznie dla plastyfikatorów, w tym ftalanu dwuoktylu, jest **rynek światowy**. Główne kierunki eksportu to Europa Zachodnia i dalekowschodnie kraje azjatyckie. Światowy rynek plastyfikatorów cechuje nadpodaż tych produktów w stosunku do popytu. ZA Kędzierzyn posiadają ok. (*tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 201 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji*) % udział w rynku FDO na terenie Europy i poniżej (*tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 202 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji*) % udziału w światowym rynku plastyfikatorów tworzyw sztucznych. Do głównych konkurentów ZA Kędzierzyn na europejskim rynku ftalanu dwuoktylu należą takie firmy jak (*tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 203 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji*).

W Polsce plastyfikatory są wytwarzane przez dwóch producentów, a mianowicie: ZA Kędzierzyn i Boryszew S.A. W 2004 r. ZA Kędzierzyn sprzedały na rynku krajowym ok. (*tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 204 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji*), natomiast w 2005 r. ok. (*tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 205 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji*).

Zakup PCC ftalanu dwuoktylu zrealizowany w ZA Kędzierzyn wyniósł w 2004 r. ok. (*tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 206 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji*), a w 2005 r. (*tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 207 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji*).

Z powyższego wynika, że zakupy PCC w stosunku do sprzedaży zrealizowanej przez ZA Kędzierzyn na rynku krajowym były niewielkie, nie przekroczyły bowiem (*tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 208 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji*) % tej sprzedaży.

Ad. 9)

N-butanol i **izobutanol** to produkty zaliczane do tzw. alkoholi OXO. N-butanol i izobutanol znajdują zastosowanie w produkcji plastyfikatorów, żywic aminowych i lakierów, w syntezach organicznych, uszlachetnianiu olejów, rozpuszczalników i współrozpuszczalników (octan butylu; etery glikolowe), w środkach powłokotwórczych (metakrylan butylu; akrylan butylu).

ZA Kędzierzyn są jedynym krajowym producentem ww. alkoholi oxo z udziałem w rynku na poziomie ok. (*tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 209 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji*) % w zakresie n-butanolu i (*tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 210 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji*) % w zakresie izobutanolu.

Rynkiem właściwym dla n-butanolu i izobutanolu w aspekcie geograficznym jest **rynek europejski**, o czym świadczy chociażby struktura sprzedaży ZA Kędzierzyn. Ponad (*tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 211 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji*)

% sprzedaży stanowi eksport tych produktów. Oszacowanie wielkości rynku europejskiego odrębnie dla n-butanolu oraz izobutanolu jest niezwykle trudne, gdyż dane takie nie są powszechnie dostępne. Również zdolności wytwórcze poszczególnych producentów podawane są jako suma produkcji alkoholi oxo (2-Etyloheksanol, N-butanol, Izobutanol razem), bez rozbicia na poszczególne wyroby.

Wielkość sprzedaży ww. produktów zrealizowanej przez ZA Kędzierzyn w latach 2004-2005 ilustruje poniższe zestawienie:

(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 212 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji)

Według wyliczeń ZA Kędzierzyn cały europejski rynek alkoholi oxo należy szacować na około 2,2 mln ton rocznie. W tak wyznaczonym i oszacowanym rynku alkoholi OXO udział ZA Kędzierzyn wynosi poniżej **(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 213 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji)** %.

Głównych konkurentów ZA Kędzierzyn na tym rynku właściwym przedstawiono w poniższej tabeli:

(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 214 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji)

Z informacji przekazanych przez PCC AG wynika, że spółka ta w latach 2004-2005 zakupiła na potrzeby PCC Rokita S.A N-butanol o wartości **(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 215 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji)**. Ponadto N-butanol był przedmiotem zakupów PCC GmbH, ale zakupy te były dokonywane poza **(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 216 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji)**. W porównaniu ze sprzedażą tych produktów zrealizowaną przez ZA Kędzierzyn zakupy grupy PCC były **(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 217 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji)**.

Ad. 10)

Bezwodnik maleinowy jest surowcem do dalszego przetwarzania stosowanym głównie do produkcji nienasyconych żywic poliestrowych, rozpuszczalników, monomerów tworzyw sztucznych, farb i lakierów, kwasu fumarowego. Spółka ZA Kędzierzyn jest jedynym krajowym producentem bezwodnika maleinowego.

Rynkiem właściwym w aspekcie geograficznym dla bezwodnika maleinowego jest rynek europejski. **(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 218 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji)** % wolumenu sprzedaży trafia na ten rynek, z czego ponad **(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 219 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji)** % poza granice polski. Ceny tego produktu są ustalane w oparciu o oficjalne notowania ICIS LOR, więc nie ma pod tym względem różnic pomiędzy rynkiem krajowym a pozostałymi krajami europejskimi. Przepisy transportowe są ujednoczone w całej Unii Europejskiej. Rynek europejski ocenia się jako nasycony. Zdolności produkcyjne na poziomie 500 tys. ton rocznie przewyższają zapotrzebowanie. Sporadycznie na rynku europejskim pojawia się produkt pochodzący z importu, w tym głównie z Malezji. Rośnie popyt na ten surowiec na rynku **(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 220**

załącznika nr 1 do niniejszej decyzji), gdzie ZA Kędzierzyn w 2005 r. były jednym z istotnych dostawców tego produktu.

Szacunkowy udział ZA Kędzierzyn w europejskim rynku producenckim bezwodnika maleinowego (pokrywającym się terytorialnie z geograficznym rynkiem właściwym dla obrotu tym produktem) szacowanym w 2004 r. na ok. 410 tys. ton rocznie wynosił ok. **(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 221 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji) %**. Obecnie rynek ten szacowany jest na poziomie ok. 500 tys. ton rocznie, co daje udział w rynku ZA Kędzierzyn na poziomie ok. **(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 222 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji) %**. Głównymi konkurentami ZA Kędzierzyn w wyżej określonym obszarze geograficznym są takie firmy, jak **(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 223 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji)**.

Jak wynika ze zgłoszenia jedna ze spółek z grupy PCC, tj. PCC Rokita S.A. w latach 2004-2005 nabyła **(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 224 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji)** od ZA Kędzierzyn na własne potrzeby produkcyjne spółek z grupy. Niemniej skala tego obrotu – łącznie w latach 2004-2005 ok. **(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 225 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji)** stanowiła **(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 226 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji)** w łącznej wartości sprzedaży tego produktu przez ZA Kędzierzyn zrealizowanej na terytorium Polski.

Ad. 11)

Propylen dla PCC Rokita SA oraz dla ZA Kędzierzyn jest to surowiec do produkcji, odpowiednio polioli i alkoholi oxo. PCC nie jest dystrybutorem tego produktu.

W latach 2004 i 2005 nastąpiły jednorazowe transakcje zakupu tego surowca przez spółkę z Grupy PCC, tj. PCC Rokita SA w ZA Kędzierzyn. Obroty w tym okresie wyniosły odpowiednio **(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 227 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji)** ton, a wartościowo przekroczyły **(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 228 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji)**. Z uwagi na zużycie propylenu obu ww. zakładów w granicach **(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 229 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji)**, jest to poziom **(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 230 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji)**.

Podkreślić w tym miejscu należy, iż ZA Kędzierzyn, podobnie jak Grupa PCC, nie jest producentem propylenu. Jak wynika z informacji zawartych w zgłoszeniu jedna ze spółek z grupy PCC, tj. PCC (GmbH) obracała tym towarem w 2005 roku (w 2004 nie wykazano obrotów). Całość zakupionego towaru została odsprzedana w **(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 231 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji)**.

Jak wskazano powyżej propylen jest również używany przez ZA Kędzierzyn do produkcji alkoholi Oxoplast. Dla wszystkich polskich producentów podstawowym dostawcą propylenu jest PKN Orlen S.A., ale uzupełniające dostawy są kierowane z Niemiec, Ukrainy i Rosji.

Rynek właściwy dla propylenu w aspekcie geograficznym ma wymiar **europejski**. Na wspomnianym rynku produktowym nie występują bowiem żadne znaczące bariery ograniczające obrót tym produktem do rynku krajowego, a ceny

propylenu w imporcie (według statystyk handlu zagranicznego Centrum Analiz Administracji Celnej) w latach 2004-2005 były niższe od cen krajowych o kilka do kilkunastu procent. Propylen był również przedmiotem znaczącego importu (ok. 86 tys. ton w 2004 i 103 tys. ton w 2005 r.).

Charakter zakupów propylenu zrealizowanych przez PCC w ZA Kędzierzyn i podane powyżej ilości tego produktu dostarczone do PCC Rokita S.A. w latach 2004-2005 wskazują, iż w tym przypadku (***tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 232 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji***). Zakupy te miały charakter (***tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 233 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji***).

Ad. C) W przedmiotowej sprawie występują rynki właściwe, na które koncentracja wywiera wpływ ***w układzie konglomeratowym***.

Z informacji zawartych w zgłoszeniu wynika, że **grupa PCC** posiada udział powyżej progu 40 % na następujących rynkach:

(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 234 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji).

Zdaniem organu antymonopolowego nie ma podstaw do uznania, że pozycja jaką PCC AG posiada na (***tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 235 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji***), przełoży się negatywnie na wzmocnienie pozycji na rynkach właściwych, na których działalność prowadzą ZA Kędzierzyn i ZA Tarnów.

Ocena skutków planowanej koncentracji.

Przepis art. 17 ustawy antymonopolowej stanowi, iż Prezes Urzędu, wydaje zgodę na dokonanie koncentracji, w wyniku której konkurencja na rynku nie zostanie istotnie ograniczona, w szczególności przez powstanie lub umocnienie pozycji dominującej na rynku. Analiza skutków niniejszej koncentracji wykazała jednakże, że w jej wyniku dojdzie do uzyskania przez uczestników koncentracji silnie dominującej pozycji na krajowym rynku podchlorynu sodu. Przejęcie przez spółkę PCC AG, posiadającą za pośrednictwem PCC Rokita S.A. udział w tym rynku na poziomie (***tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 236 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji***), pozwoli temu przedsiębiorcy na uzyskanie udziału w tym rynku na poziomie przekraczającym próg (***tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 237 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji***) %. Udział ten znacznie przekracza poziom, z którym ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów wiąże posiadanie pozycji dominującej, określony w art. 4 pkt 9 tej ustawy (tj. 40 %). W ocenie organu antymonopolowego umożliwi to uczestnikom koncentracji skuteczne zapobieganie konkurencji na krajowym rynku podchlorynu sodu, poprzez działanie w znacznym zakresie niezależnie od konkurentów i kontrahentów. Wskazać w tym miejscu należy, że jedyny istotny konkurent uczestników planowanej koncentracji w zakresie podchlorynu sodu tj. Firma Chemiczna Dwory S.A. z udziałem w rynku na poziomie (***tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 43 załącznika nr 2 do niniejszej decyzji***) zaprzestała

produkcji podchlorynu sodu. Jej miejsce może zająć spółka ANWIL S.A., która rozpoczęła produkcję i sprzedaż podchlorynu sodu w 2006 r. Niemniej w ocenie organu antymonopolowego ANWIL S.A. nie będzie stanowił dla uczestników koncentracji wystarczającej przeciwwagi.

Podkreślić również należy, że specyficzne właściwości produktu, jakim jest podchloryn sodu, w szczególności jego trwałość (maksymalnie 2 tygodnie, a w okresie letnim 7 dni) oraz fakt, iż jest to produkt tani, którego nie opłaca się przewozić na duże odległości, gdyż wtedy udział kosztów transportu w cenie jest bardzo duży, są istotnymi czynnikami ograniczającymi ekspansję geograficzną sprzedaży podchlorynu. Powyższe oznacza, że również ewentualny import podchlorynu sodu na terytorium Polski, jest raczej wątpliwy, zatem również nie będzie stanowił wystarczającej przeciwwagi dla pozycji uczestników koncentracji.

W związku z powyższym, organ antymonopolowy uznał, iż przedmiotowa koncentracja nie spełnia przesłanek określonych w art. 17 ustawy *o ochronie konkurencji i konsumentów*. Planowana transakcja doprowadziłaby bowiem do nadmiernej z punktu widzenia konkurencji koncentracji na krajowym rynku podchlorynu sodu (***tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 238 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji***) Tym samym wydanie decyzji zezwalającej na dokonanie tej koncentracji w oparciu o powyższy przepis również nie jest w ocenie organu antymonopolowego możliwe.

Organ antymonopolowy rozważył równocześnie zastosowanie w przypadku przedmiotowej koncentracji art. 18 ustawy *o ochronie konkurencji i konsumentów*. Stosownie do treści tego artykułu Prezes Urzędu wydaje zgodę na dokonanie koncentracji, gdy po spełnieniu przez przedsiębiorców zamierzających dokonać koncentracji warunków, konkurencja na rynku nie zostanie istotnie ograniczona, w szczególności przez powstanie lub umocnienie pozycji dominującej na rynku. Prezes Urzędu może na przedsiębiorców zamierzających dokonać koncentracji nałożyć obowiązek lub przyjąć ich zobowiązanie m.in. do zbycia całości lub części majątku jednego lub kilku przedsiębiorców, określając w decyzji termin spełnienia warunków.

Organ antymonopolowy uznał, iż negatywnym skutkiem planowanej koncentracji na krajowym rynku podchlorynu sodu można zapobiec nakładając na PCC AG warunek dotyczący rynku podchlorynu sodu. Spełnienie powyższego warunku miałyby nastąpić poprzez zbycie przez PCC AG na rzecz niezależnego podmiotu części majątku ZA Tarnów w postaci instalacji elektrolizy chloru, na której wytwarzany jest podchloryn sodu. Wspomniana sprzedaż winna nastąpić w takim okresie, który uniemożliwiłby powstanie takiej struktury na tym rynku produktowym, która mogłaby w istotny sposób ograniczyć konkurencję. W ocenie organu antymonopolowego takim okresem są maksymalnie dwa lata.

Wyjaśnić w tym miejscu należy, że produkcja podchlorynu sodu w ZA Tarnów jest zintegrowana z produkcją chloru i odbywa się na instalacji elektrolizy chloru. Jak wskazała PCC AG, wspomniana instalacja elektrolizy chloru wykorzystuje przestarzałą technologię rtęciową i jest o ponad dekadę starsza od innych rtęciowych elektroliz funkcjonujących w Polsce, jak również w innych krajach europejskich. Istnieje zatem duże prawdopodobieństwo, iż instalacja elektrolizy chloru w ZA

Tarnów nie otrzyma w najbliższym czasie wymaganego przepisami prawa tzw. zintegrowanego pozwolenia środowiskowego, bowiem nie spełnia ona wymagań w zakresie standardów w ochronie środowiska i zostanie zamknięta. W ocenie PCC AG ewentualne nakłady na usunięcie problemów produkcyjnych i środowiskowych na tej instalacji, tak aby doprowadzić do jej funkcjonowania na zasadach akceptowalnych przez władze środowiskowe oraz uzasadnionych ekonomicznie są tak duże, że podjęcie tego rodzaju przedsięwzięć byłoby nieracjonalne. Równocześnie PCC AG wskazała, że zamierza tak długo eksploatować ww. instalację, jak będzie to możliwe ekologicznie i ekonomicznie efektywnie. Powyższe oznacza, że dokonanie planowanej koncentracji spowodowałoby istotne skumulowanie potencjału produkcyjnego w zakresie podchlorynu sodu w rękach PCC AG w bliżej nieokreślonej perspektywie czasowej.

Nadmienić w tym miejscu również należy, że PCC AG wskazała, iż istnieje możliwość technicznego, prawnego i organizacyjnego wydzielenia instalacji podchlorynu sodu od pozostałych instalacji powiązanych, tj. elektrolizy chloru (produkującej chlor i ług sodowy). Jednakże w ocenie organu antymonopolowego argumenty przedstawione przez wnioskodawcę w tym zakresie, aczkolwiek wskazują na prawną możliwość rozdzielenia instalacji elektrolizach chloru od instalacji podchlorynu sodu, ostatecznie nie zostały uwzględnione. Zdaniem organu antymonopolowego, z uwagi na stopień zintegrowania obu instalacji, nabywca instalacji podchlorynu sodu byłby w zbyt dużej mierze uzależniony od właściciela instalacji powiązanych, tj. elektrolizy chloru.

W związku z tym, stosownie do art. 96 ust. 2 ustawy antymonopolowej, pismem z dnia 28 września 2006 r. wnioskodawca został poinformowany, że przedmiotowa koncentracja może nastąpić pod warunkiem zbycia przez PCC AG części majątku ZA Tarnów w postaci instalacji elektrolizy chloru na rzecz niezależnego od PCC AG podmiotu, w terminie do 31 października 2008 r.

W odpowiedzi wnioskodawca pismem z dnia 29 września 2006 r. wyraził zgodę na zaproponowany przez organ antymonopolowy warunek.

Organ antymonopolowy ustalił treść warunku, uzależniającego wydanie zgody na dokonanie koncentracji od:

1. zbycia przez PCC AG z siedzibą w Duisburgu (Niemcy) części majątku Zakładów Azotowych w Tarnowie-Mościcach S.A. z siedzibą w Tarnowie, tj. instalacji elektrolizy chloru w Zakładach Azotowych w Tarnowie-Mościcach S.A. z siedzibą w Tarnowie na rzecz niezależnego inwestora, nie pozostającego z PCC AG w relacji zależności w rozumieniu art. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. *o ochronie konkurencji i konsumentów* (tekst jednolity: Dz. U. z 2005 r. Nr 244, poz. 2080 ze zm.), chyba że z uwagi na niedopuszczenie - w trybie określonym właściwymi przepisami z zakresu ochrony środowiska - do dnia 31 października 2008 r. do dalszej eksploatacji przedmiotowej instalacji elektrolizy chloru w Zakładach Azotowych w Tarnowie-Mościcach S.A. z siedzibą w Tarnowie, instalacja ta nie będzie wykorzystywana do produkcji podchlorynu sodu,

2. zrealizowania wymogu, o którym mowa w punkcie 1, w terminie do dnia 31 października 2008 r.,
3. dostarczenia informacji o sposobie realizacji warunku, o którym mowa w pkt 1 i 2 powyżej, w terminie 30 dni od daty jego wykonania.

Przyjęcie powyższego warunku pozwala stwierdzić, że jego realizacja wyłączy możliwość sumowania udziałów rynkowych uczestników koncentracji na krajowym rynku podchlorynu sodu. Zbycie instalacji elektrolizy chloru w ZA Tarnów w okresie do 31 października 2008 r. na rzecz niezależnego od PCC AG nabywcy spowoduje, że w wyniku planowanej koncentracji ostatecznie nie nastąpi zwiększenie potencjału produkcyjnego w zakresie podchlorynu sodu w rękach PCC AG.

Po zrealizowaniu warunku zawartego w sentencji niniejszej decyzji, struktura konkurencji winna wrócić do stanu zbliżonego do stanu sprzed wydania niniejszej decyzji.

Wskazać w tym miejscu należy, że sprzedaż instalacji elektrolizy chloru wymaga podjęcia szeregu czynności, w tym między innymi: zinwentaryzowania majątku trwałego instalacji, uzyskania zgody nafty Polskiej S.A. (jeżeli okaże się, że wartość instalacji przekroczy próg wartościowy określony w umowie pomiędzy PCC AG i Naftą Polską S.A.), wyodrębnienia geodezyjnego działki i założenia odrębnej księgi wieczystej dla tej instalacji, umownego uregulowania dostaw wszelkich mediów oraz odbioru ścieków i możliwości korzystania ze składowiska odpadów, uregulowania kwestii zintegrowanego pozwolenia środowiskowego dla instalacji przez kupującego, dokonania wyceny wydzielonej części majątku oraz przygotowania i przeprowadzenia procesu przetargowego. Biorąc pod uwagę czasochłonność czynności, które należy wykonać, aby PCC AG przygotowała się do skutecznej sprzedaży instalacji elektrolizy chloru, organ antymonopolowy uznał, iż realnym okresem zbycia tej instalacji jest okres dwóch lat.

Jednocześnie, oceniając przedmiotową koncentrację uznał, iż z wyjątkiem krajowego rynku podchlorynu sodu, nie stanowi ona zagrożenia dla konkurencji w odniesieniu do pozostałych rynków właściwych, na które koncentracja wywiera wpływ w układzie horyzontalnym i wertykalnym. Na przedmiotowych rynkach nie dojdzie bowiem do istotnego ograniczenia konkurencji, w szczególności poprzez powstanie bądź wzmocnienie pozycji dominującej PCC AG. W odniesieniu zaś do rynków właściwych, na które koncentracja wywiera wpływ w układzie konglomeratowym, nie ma podstaw do uznania, że pozycja jaką PCC AG posiada na **(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 239 załącznika nr 1 do niniejszej decyzji)** przełoży się negatywnie na wzmocnienie pozycji na rynkach właściwych, na których działalność prowadzą ZA Kędzierzyn i ZA Tarnów.

Reasumując, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów postanowił wydać zgodę na dokonanie przedmiotowej koncentracji, uzależniając ją od spełnienia przez PCC AG wymogów określonych w sentencji niniejszej decyzji. Tym samym planowana koncentracja, nie doprowadzi do istotnego ograniczenia konkurencji, w szczególności przez powstanie lub umocnienie pozycji dominującej na rynku. A zatem

koncentracja spełnia przesłanki określone w art. 18 ustawy *o ochronie konkurencji i konsumentów*.

W związku z powyższym orzeczono jak w sentencji.

Stosownie do treści art. 78 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w związku z art. 479²⁸ § 2 k.p.c. – od niniejszej decyzji stronie przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie dwóch tygodni od dnia jej doręczenia.

Cezary Banasiński

Otrzymuje:

Pani Marzena Ambroziak
Pełnomocnik PCC AG

PCC AG Przedstawicielstwo w Polsce,
Al. Ujazdowskie 41
00-540 Warszawa